

Novi grobovi

Joseph Birk

V nedeljo, 30. avgusta, je v Lake County Memorial West bolnišnici po nekajmesečni bolezni umrl 77 let stari Joseph Birk z 2250 Par Lane na Willoughby Hills, znan društveni delavec, rojen v Dobu pri Domžalah, Slovenija, od koder je prišel v ZDA leta 1920, mož Stephany, roj. Stare ter pok. Pauline, roj. Koprivec, oče Mariana (Canton, O.), brat Johna Trdine in Ide Kleinschmitt (oba v Chicagu) ter pok. Emily Filipic, stric. Bil je lastnik, skupaj z Williamom Schlarbom, Euclid Jalousie Co. na 400 E. 200 St. vse do leta 1967, ko se je upokojil. 4 leta je bil zaposlen kot tolmač za slovenščino v pisarni okrajnega avditorja. Bil je predsednik Kluba slovenskih upokojencev v Euclidu 7 let ter zadnja leta častni predsednik, delničar Slovenskega društvenega doma na Reher Ave. in Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., član Federacije slovenskih narodnih domov, SNPJ št. 28 in ABZ št. 173. Več let je bil zastopnik Prosvete. Privaten pogreb, na želji pokojnika, je bil v oskrbi Železovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. Darovi Slovenskemu domu za ostarele v pokojnikov spomin bodo s hvalečnostjo sprejeti.

Frank Svet

V nedeljo, 30. avgusta, je na svojem domu na 15010 Upton Ave. umrl 75 let stari Frank Svet, rojen v Windber, Pa., mož Alme, roj. Yanish, s katero je bil poročen 36 let, oče Franke ml. (Kalif.), brat Stephanie Jansa, stric in prastric, zaposlen kot sestavljalec pri Axle Div. Eaton Corp. več kot 30 let, do svoje upokojitve, član SNPJ št. 142. Pogreb bo iz Železovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. jutri, v sredo, ob 10.15 dopoldne, v cerkev sv. Jeroma ob 11., nato na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaškem odru bo danes, v torek, od 2. do 4. popoldne in od 7. do 9. zvečer.

Mary Novak

V Richmond Hts. bolnišnici je po dolgi bolezni umrla Mary Novak (preje Hegler), rojena Staniša v Sloveniji, od koder je prišla v ZDA pred 78 leti, mati Jamesa Heglerja ml. in Mary (Mitzi) Hegler, 1-krat prastara mati, tašča Victorije, sestra Tonyja ter pok. Franka (Warren, O.) in Rudolpha. Pokojčin prvi mož James Hegler in drugi mož Frank Novak sta že pokojna. Pogreb bo iz pogrebnega zavoda Zak na 6016 St. Clair Ave. jutri, v sredo, ob 10. dopoldne na pokopališče Sv. Križa. Na mrtvaškem odru bo danes, v torek, od 2. do 9. zvečer.

Lillian A. Kasunic

V soboto, 29. avgusta, zjutraj je v Hanna House pri University bolnišnici umrla 57 let stara Lillian A. Kasunic, rojena Pugel, žena Walterja, hčerka Michaela in Ann, roj. Perusek, Pugel

(Dalje na str. 4)

Poljski metropolit prosil za 30-dnevno prekinitev štrajkov

VARSAVA, Polj. — Nadškof in metropolit poljske Cerkve Jozef Glemp je pozval delavce, naj ne štrajkajo v prihodnjih 30 dneh. Glemp je prošil za premirje, menijo analitiki poljskih političnih razmer, ker sta bila režim in delavsko gibanje Solidarnost na poti h končnemu obračunu.

Prihodnji teden se bo namreč začel prvi kongres organizacije Solidarnost. Voditelji Solidarnosti pa zahtevajo od poljske vlade popolno kontrolo nad poročanjem v sredstvih javnega obveščanja o poteku tega kongresa, kar pa vlada noče odobriti.

Solidarnost je zato zagrozila, da bo sklicala štrajk tiskarskih delavcev in sicer za dobo 6 dni, t.j. med zasedanjem njenega kongresa. To naj bi onemogočilo vladi napadno ali škodljivo poročanje o poteku kongresa.

Druge nevarnost je v tem, da lokalne podružnice Solidarnosti ravna po svoje in ne sledijo navodilom, ki prihajajo od osrednjega vodstva tega gibanja. Tako štrajkajo tiskarski delavci v Olsztynu že 9 dni, tudi v mestu Radom so tamkajšnji kovinarski delavci nemirni.

Vrh vsega pa kažeta partijski voditelj Stanislaw Kania in predsednik vlade gen. Wojciech Jaruzelski odločnejše stališče napram oporečnikom po njunem nedavnem srečanju na Krimu s sovjetskimi voditelji Leonidom I. Brežnjevom.

Ali bo v teh zapletenih razmerah pobuda nadškofa Glempa kaj zalegla, ni jasno. Tuji novinarji, ki poročajo iz Poljske, soglašajo, prav tako tuji diplomatski predstavniki, nastanjeni v državi, da postajajo gospodarske razmere vedno neznosnejše ter da je tudi vedno večje pomanjkanje hrane in drugih potrebščin.

Če še niste naročnik Ameriške Domovine, postanite še danes!

O omejitvi izvoza dinarjev iz Jugoslavije in v Jugoslavijo smo že poročali. Zadnje tedne je vsled tega močno padel promet v obmejnih trgovinah. Jugoslavlani zdaj množično ustvarjajo devizne knjižice, ker je izvoz deviz, ki jih dvigajo s teh knjižic, še neomejen.

Vsekakor bo tudi iznos deviz močno prizadel jugoslovansko devizno bilanco, ker se ravno devize potrebuje. Ali potem ne bo dosegel zadnji dinarski ukrep ravno nasprotno? Ljudje si pač povsod iščejo izhod. Tudi jugoslovanski cariniki ne kontrolirajo posebno strogo. Ker se bo iznos deviz povečal, pristojni organi že razmišljajo o uvedbi neke takse, ki bi jo morali jugoslovanski držav-

Atentat PLO teroristov na dunajsko sinagogo: 2 mrtva, 20 ranjenih

DUNAJ, Avstr. — Dva terorista PLO sta začela streljati na židovske vernike pred sinagogo v tem mestu, pri tem sta ubila neko 25-letno žensko in 68-letnega upokojenca. Ranjenih je bilo 20 oseb, med njimi eden od atentatorjev ter dva avstrijska policista.

Prišlo je do streljanja med atentatorjema in policisti, končalo se je z aretacijo obeh napadalcev. Ko so policisti preiskali stanovanji le-teh, so našli več tiskane gradiva o PLO. Eden od prijatih atentatorjev je priznal, da pripada vojaškemu oddelku gverilske skupine Al Fatah.

V Bejrutu je PLO objavila poročilo, v katerem kritizira atentat na Dunaju ter trdi, da ta organizacija spoštuje vse cerkve in sinagoge. PLO ni bila povezana z atentatorjema, je bilo odločno povedano.

Dunajski policisti so aretirali še 6 drugih Arabcev, avstrijski kancler Bruno Kreisky pa je dejal v intervjuju z avstrijskim radiom, da dvomi o povezanosti PLO z atentatom.

V Izraelu pa trdijo, da je PLO brez dvoma odgovorna za atentat na Dunaju.

Avstrija je edina evropska država, v kateri je PLO uradno priznana kot zastopnik palestinskega ljudstva.

Reaganova vlada ne bo popustila glede svoje gospodarske politike

WASHINGTON, D.C. — Murray Weidenbaum, ki je načelnik predsednikovskega sveta ekonomskih svetovalcev, je dejal v intervjuju na NBC programu Meet the Press, da namerava administracija nadaljevati s svojimi že začetimi gospodarskimi ukrepi.

Pododovali smo visoko inflacijsko stopnjo in visoke obrestne mere od administracije Jimmyja Carterja, je dejal Weidenbaum. Mi smo tisti, ki čistijo po zabavi prejšnje noči, je pripomnil.

Načelnik sveta guvernerjev Zvezne rezervne banke Paul Volcker pa je povedal na drugem intervjuju, da bo na-

Zadnje vesti

• Ramstein, Zah. Nem. — Teroristi so eksplodirali bombo, nastavljeno v avtomobilu, parkiranem pred poveljstvom NATO letalskih sil na vojaškem letališču Ramstein. Eksplozija je ranila 20 oseb, med njimi ameriškega generala in dva Zahodna Nemca. Drugi ranjeni so Amerikanci. Danes dopolnijo pa so teroristi zažgali 8 avtomobilov. Preiskovalci menijo, da pripadajo atentatorji takozvani Bader-Meinhof teroristični skupini.

• Lima, Peru — Teroristi so nastavili bombe v stavbah, ki jih lastuje ameriško veleposlaništvo. Poškodovana je tudi rezidenca veleposlanika Edwina G. Corra. Gmotna škoda je precejšnja, človeških žrtev pa ni.

• Združeni narodi, N.Y. — Sinoči je ameriški veleposlanik Charles M. Lichtenstein vetiral resolucijo v varnostnem svetu, ki bi močno kritizirala Južno Afriko zaradi nedavnega vdora južnoafriških vojaških enot v Angoli. Velika Britanija se je vzdržala glasovanja, Francija pa je glasovala za resolucijo. Ameriški veleposlanik, ki trenutno nadomešča odsotno veleposlanico Jeanne J. Kirkpatrick, je dejal v svojem govoru, da Južna Afrika ne nosi popolne odgovornosti za stanje v jugozahodni Afriki. Pripomnil je, da je okrog 20.000 kubanskih vojakov nastanjenih v Angoli ter da ZSSR in druge države oborožujejo namibijske gverilce.

daljevala njegova ustanova svojo politiko, ki pospešuje izredno visoke obrestne mere. Le na ta način bo mogoče ubrzdati inflacijsko stopnjo v ZDA, je menil Volcker.

Charles Schultze, ki je načeloval predsednikovemu svetu ekonomskih svetovalcev v administraciji Jimmyja Carterja, pa je trdil na še drugem intervjuju, da Reaganova gospodarska politika nikakor ne bo uspela.

Obrestne mere bodo ostale na visoki ravni v prihodnjih letih, število brezposelnih delavcev se tudi ne bo znižalo, le pri inflacijski stopnji bo delni uspeh, je dejal Schultze.

Dinarski maček in streznitev v prid vseh

ljani plačati ob vsakem izstopu iz države.

Menda bi ta znašala 1500 dinarjev za enkratni izstop. To bi seveda še bolj omejilo obiske jugoslovanskih kupcev. Upajmo, da do tega le ne bo prišlo, ker bi bili prizadeti zopet naši ljudje ob mejih.

V zadnji številki "Slovenskega vestnika" pisec P. W. škodoželjno piše, da vsakakor pozdravlja takšne ukrepe, da bi se pristojne osebe streznille. Mislim, da je to napačno. Treba je tu res zastopati Koroško, če pa tega ni mogoče, potem pa vsaj naše stališče. Kajti prizadeti smo tu res tudi mi in naše eksistence. Po vsem svetu je znano, da sami ukrepi brez ustreznega ravnanja ničesar ne prinesejo.

Treba je poskrbeti odstraniti meje za ustrezno kvalitativno in cenovno ponudbo. Tudi naši ljudje dosti kupujejo onstran meje, v zadnjem času seveda mnogo manj kakor prej. Če bi bila ta ponudba na jugoslovanski strani ustrežna, bi naši državljani tam ravno toliko kupovali kakor Jugoslavlani pri nas in bi ne bilo problemov zaradi prevelike ponudbe dinarjev pri nas. Isto velja tudi za mejo med Jugoslavijo in Italijo. Italijani so v Jugoslaviji mnogo več kupovali (bencin, meso) kakor pa sedaj.

Za ta problem tudi kakšen maloobmejni sporazum ne bi prinesel rešitve, ker bi sklep Narodne banke Jugoslavije najbrž prizadel tudi tega. Ali pa bi morala biti za tak spo-

PREDSEDNIK IRANA ALI RADŽAJ IN PREDSEDNIK VLADE BAHONAR UBITA!

TEHERAN, Iran — Močna eksplozija je razdejala prostore ministrskega predsednika iranske vlade. Ob trenutku atentata je potekala seja vrhovnega vojaškega sveta. V eksploziji sta umrli pred kratkim izvoljeni predsednik države Mohammad Ali Radžaj in pred tedni imenovani predsednik iranske vlade ter načelnik vodilne muslimanske republiканške stranke Mohammad Javad Bahonar. Umrle so tudi druge osebe, več jih je pa ranjenih.

Navzoč na seji je bil tudi predsednik parlamenta Hašemi Rafsandžani, ki pa ni bil težje ranjen. Zanimivo je, da je Rafsandžani preživel tudi prejšnji atentat na vodilne osebe režima, v katerem je umrlo več kot 70 le-teh, med temi takratna druga oseba na politični lestvici ajatola Behešti. Atentat je bil izvršen dne 28. junija letos.

Radžaj je bil naslednik odstavljene predsednika Bani-Sadra, ki sedaj živi v izgnanstvu v Franciji. Bil je star 48 let. Za časa režima šaha Pahlavija je bil Radžaj politični zapornik in strašno mučen. Bahonar, ki je bil star 47 let, je bil imenovan za naslednika Beheštija kot načelnik Muslimanske republiканške stranke, po izvolitvi prejšnjega predsednika vlade Radžaja za predsednika države, je postal Bahonar predsednik vlade.

Po najnovejšem obglavljanju iranskega političnega vodstva, kaže, da bo prevzel Rafsandžani več funkcij. Novejša oseba, ki se je začela zadnje mesece uveljavljati, je Behzad Nabavi, ki vodi upravne posle v vladi. Nabavi je bil glavni iranski pogajalec v zvezi z izpustitvijo ameriških talcev januarja letos.

Rafsandžani in drugi iranski predstavniki trdijo, da so odgovorne za najnovejši atentat ZDA.

Iranski državni tožilec je zahteval, naj vlada ravna z vsemi zaprtimi oporečniki na isti način, kot je ravnal prejšnji iranski voditelj pred več

kot 1000 leti. Le-ta je usmrtil v enem samem dnevu 4000 nasprotnikov. Analitiki iranskih razmer menijo, da je trenutno v iranskih jetniščih prav tako okoli 4000 političnih zapornikov.

Ceprav nobena iranska oporečniška skupina ni prevzela odgovornosti za atentat, menijo poznavalci iranskih razmer, da so bombo nastavili iranski levčarji ene ali druge vrste.

Pogreb žrtev atentata je bil včeraj, dan po atentatu.

Član izraelske vlade preselil svojo pisarno v arabski Jeruzalem

JERUZALEM, Izr. — Minister brez portfelja v vladi Menahema Begin Jitzak Modaj je preselil svojo pisarno v novo vladno stavbo, zgrajeno v arabskem delu Jeruzalema. Modaj ima le 5 uslužbencev v svoji pisarni, a je prvi stanovalec v novi stavbi. V prihodnjih mesecih se bodo vselili še drugi člani Beginove vlade. Pisarna Menahema Begin je v poslopju parlamenta v zahodnem oz. židovskem delu Jeruzalema. V novi stavbi bi arabsko naseljenem vzhodnem Jeruzalemu je pa prostor tudi za njegovo pisarno.

Težava v zvezi s to zadevo je v tem, da je izraelski parlament priključil arabski del Jeruzalema Izraelu, priključitve pa ne priznavajo tuje države, med njimi tudi ZDA. Begin se je hotel preseliti v arabski Jeruzalem že septembra lani, pa je načrt odložil zaradi ostrih protestov Carterjeve vlade.

Predsednik Carter je takrat dal Beginu vedeti, da ameriški veleposlanik v Izraelu ga ne bi nikoli obiskal, ako bi se Begin preselil oz. preselil svojo pisarno v arabski del Jeruzalema.

Tudi Reaganova administracija meni, da je vse ozemlje, ki ga je Izrael zasedel v tkzv. 6-dnevni vojni leta 1967, še vedno vojaško zasedeno. Izrael pa meni, da je priključen del Jeruzalema sedaj sestaven del Izraela.

Poznavalci izraelskih političnih razmer in še posebno gledanja Menahema Begin na to zadevo, napovedujejo, da bo slej ko prej celotna izraelska vlada preselila svoj sedež v arabski del Jeruzalema. Preselitev ministra Modaja je le prvi korak na tej poti.

VREME

Spremenljivo oblačno in soparno danes z možnostjo krajevnih neviht v popoldanskem in večernem času. Najvišja temperatura okoli 83 F. Pretežno oblačno jutri z možnostjo dežja. Najvišja temperatura okoli 80 F. Zmerno oblačno in soparno v četrtek z najvišjo temperaturo okoli 81 F.

Joza Habernik
(Naš tehnik))

Iz Clevelanda in okolice

Romarjem v Marquette—

Avtobus, ki bo peljal romarje v Marquette, bo odpeljal od Marije Vnebovzete v Collinwoodu v petek, 4. septembra, točno ob 6. uri zvečer. Rev. Tome pričakuje, da bo avtobus prispel na E. 62 in St. Clair Ave. nekako ob 6:45 zv. Romarji se bodo peljali proti Marquette čez noč in bo darovana sv. maša pri grobu škofa Friderika Barage v soboto zjutraj.

Občni zbor Tabora DSPB—

V soboto, 5. septembra, ob 6. uri zvečer bo na Slovenski pristavi v Genevi, Ohio glavni občni zbor Tabora DSPB. Spored: Organizacijske zadeve, družabni del z večerjo, film o letošnji spominski proslavi na Orlovem vrhu. Vsi člani Tabora in njihove družine lepo vabljeni.

Seja—

P.T.U. odsek pri Mariji Vnebovzeti ima sejo v četrtek, 10. septembra, ob 7.30 zvečer v sobi študijskega kluba. Vabljeni so vsi starši in prijatelji farne šole.

Skupno sv. obhajilo—

Oltarno društvo fare sv. Vida bo imelo svoje skupno sv. obhajilo v nedeljo, 6. septembra, pri sv. maši ob 8. uri zjutraj, popoldne ob 1.30 pa važen sestanek v društveni sobi. Vse članice vabljeni.

Zahvaljuje se—

Ga. Milka Novak se najlepše zahvaljuje rev. V. Tomcu za molitve in obiske v času njene bolezni. Prav tako se zahvaljuje vsem članicam Oltarnega društva, Marijine Legije ter prijateljicam za obiske, molitve in darila. Bog stotero poplačaj vsem!

Balinarjem—

Balinarski klub Slovenske pristave vabi vse balinarske klube ali ekipe, da se prijavijo za balinarsko tekmovalnico, ki bo na Pristavi 26. in 27. septembra. Prijavnina za 4-člansko ekipo je \$24 in jo lahko pošljete najkasneje do 21. septembra na naslov: Jože Kokalj, 15228 Saranac Rd., Cleveland, O. 44110 - tel. 1-216-851-4901. Zmagovalne ekipe bodo prejele lepe nagrade. G. Kokalj ima vse podrobnosti.

Romanje v Frank—

V nedeljo, 27. septembra, bo romanje v Frank, Ohio, ki ga priredi Društvo slovenskih protikomunističnih borcev. Tisti, ki se želijo udeležiti tega romanja, so naprošeni, da se prijavijo čim prej. Prijave sprejemajo sledeči: Vinko Rožman (881-2852), Marija Mauser (391-6127) in Lojze Bajc (486-3515).

Zanimivo o Poljski—

Lokalna televizijska postaja št. 3 napoveduje za četrtek, 3. septembra, ob 7.30 zvečer zanimiv program o Poljski.

Vinska trgatev—

Slovenska pristava v Genovi priredi svoje vsakoletno vinsko trgatev v nedeljo, 20. septembra.

Tiskovnemu skladu—

Ga. Frances Hočevar, Carl Ave. v Clevelandu, je darovala \$12 v tiskovni sklad Ameriške Domovine. Hvala lepa!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 ST. CLAIR AVE. — 431-0628 — Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (ISSN 0164-680X)

James V. Debevec — Owner, Publisher
Dr. Rudolph M. Susel — EditorPublished Tuesdays and Fridays except first two weeks in
July and one week after Christmas

NAROCNINA:

Združene države:

\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece

Kanada in dežele izven Združenih držav:

\$40.00 na leto; \$25.00 za pol leta; \$15.00 za 3 mesece

Petkova izdaja: \$15.00 na leto; Kanada in dežele izven

Združenih držav: \$20.00 na leto.

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$40.00 per year; \$25.00 for 6 months; \$15.00 for three months

Fridays only: \$15.00 per year — Canada and Foreign \$20.00 yr.

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address changes to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

No. 93 Tuesday, Sept. 1, 1981

Uvidevnost zmaguje

Komaj dvajset let mineva, ko je med ameriško mladino na splošno in na široko prevladovalo mnenje, da je učenje tujih jezikov zapravljanje časa in energije. Na žalost se je tako stališče do jezikovnega študija oprijelo tudi izobraženstva in celo šolnikov, da so z nenavadno ustrežljivostjo upoštevali tendenco nedorazlih in negodnih mladinskih kričev, da je jezikovna izobrazba kakega tujega jezika le breme za študenta, da se ne more polno posvetiti drugim, mnogo bolj potrebnim in važnim predmetom; pri sprejemanju v kolegije in univerze so dobrosrčno spregledovali upoštevanje znanja kakega tujega jezika.

Miselno stališče o nepotrebnosti znanja tujih jezikov je zakoreninjeno v ošabni in domišljavi pretvezi ameriškega človeka, da se z angleščino pride naprej in shaja povsod na svetu. Takšna napačna gotovost se je začela utrjevati že po prvi svetovni vojni, ko je Amerika stopila v svetovne politične in gospodarske poveljne ruševine kot vodilna sila in začela uveljavljati svoj svetovni vpliv. Njen dominantni vpliv se je stopnjeval in dosegel višek ob koncu druge vojne. Takrat je bila Amerika za nekaj let res na vrhuncu svoje moči, dokler je ni pričela dohitevati Sovjetska zveza in se ji postavila ob bok. Iz istega časa izhaja tudi prepričanje o vseomogočnosti angleščine na svetu, ki se je v šestdesetih letih razbohotilo s študentovskimi nastopi, pohodi in demonstracijami v češenju angleščine in istočasno zametavanje drugih jezikov.

Koliko je tako ozračje ameriškega javnega mnenja škodovalo ameriškomu ugledu, moralnemu prestižu in politični ter gospodarski vplivnosti Amerike, je problem, ki bi se ga splašalo obširno proučevati, oceniti in izvajati potrebne posledice. V zadnjem času se kaže, da je tako ocenjevanje že na delu in da že rodi dobre sadove.

Dokaz za to bi utegnil biti uvodnik, oni dan objavljen v vodilnem ameriškem časopisu The New York Times. Tako ostrega branja že dolgo ni bilo najti v tem izrazito "ameriškem" listu. Vsebinsko uvodnika navajamo z majhnimi izpustitvami, dobesedno. Naslov: Jezikovna ponižnost. "Nič ne maraj, oni vsi govorijo angleško" je stavek, s katerim se rojeni Amerikanci pošiljajo po svetu. Kdor je zrastle v manjši, manj močni državi, se čuti primorane učiti se druge jezike. Kdor pa je zrastle v Združenih državah, si misli, da je naš jezik univerzalno sprejeta oblika Esperanta. Pa ni tako. Za navadnega turista je neznanje jezika le neugodje; za trgovca ali diplomata more postati kar poguba (disaster)... Taka jezikovna aroganca pa utira pot prosvetljeni ponižnosti. Pregled, ki ga je izvedlo društvo The Modern Language Association, prikazuje, kako več kolegijev zopet uvaja učenje kakega tujega jezika kot pogoj za sprejem in graduacijo — zahteva, ki jo je z mnogimi drugimi zavrlo študentovsko uporništvó v desetletju 1960. Začetek je obetajoč, toda pot je zaenkrat še strma. Na račun opredelitve v 60 letih besede "relevance" manj kot 4 odstotke sedanjih graduantov v javnih šolah je imelo več kot dve leti pripravljalnega študija kakega tujega jezika.

"Pojava zanimanja za učenje latinščine ima praktično osnovo — ljudje z ozadjem latinščine so na boljšem pri standardiziranih testih, ker imajo trdnjšo podlago v angleščini (ki je do 60% izpeljana iz stare latinščine, moja op.). Oni so tudi sposobni brati (pravilno — m. op.) naslove v francoskih, italijanskih in španskih listih, kakor tudi najti prevajanje napisov na starih nagrobnikih bolj zahtevno kot reševanje najboljše križanke.

"Jeziki so, seveda, ključ. Je več kot skrajni čas, da se zaplankani Amerikanci nauči spet uporabljati jih." Tako The New York Times.

Spoznanje in uvidevnost sta tu, a začetki izboljšanja tega nevdružnega položaja so zelo revni, vendar boljši kot nič. Novembra 1979 je Predsednikova komisija za tuje jezike in mednarodne nauke ugotovila, da "škandalozna pomanjkljivost Amerikancev v tujih jezikih razloži nevarno neprimernost v razumevanju svetovnih zadev"; vendar so rezultati takih uradnih izjav več kot skromni. Pišejo, da bo 20 kolegijev zahtevalo študij tujega jezika kot pogoj za sprejem, in da

Beseda iz naroda...

Ob stoletnici katedrale v Marquetteu

LEMONT, Ill. — Z letošnjim obhajanjem Baragovega dne (5. in 6. septembra) je združeno praznovanje stoletnice katedrale sv. Petra v Marquetteu. Zgradil jo je tretji marquetteški škof Janez Vrtin. Letos je pravzaprav sto let, kar jo je začel graditi. Naš čas ima zelo malo smisla za zgodovino. Včasih so se važni zgodovinski dogodki in dosežki prenašali iz roda v rod. Razmere so bile drugačne, ker je bilo v svetu malo stvari, ki bi vzbujale tako pozornost, kot se dogaja danes. Ni bilo komunikacijskih sredstev. Ljudje so zahajali v knjižnice, ki jih je bilo precej.

Kdo danes še ceni knjigo? In vendar so zanimive stvari, ki jih izvem samo iz knjig. Med te knjige spadajo tudi zgodovinske knjige. Mnogo zgodovinskih spisov, posebno o zgodovini Slovencev v Ameriki, je raztresenih po raznih slovenskih časopisih in listih, posebno pa v Ave Maria koledarjih, a ti so porazgubljeni in mnogi jih nimajo. Zato v Ave Maria včasih ponatisemo kak zgodovinski spis. Ko je v teh dneh obrnjena pozornost nekaterih in morda tudi mnogih Slovencev v Marquetteu, je prav, da se spomnimo tudi zgodovine tamkajšnje katedrale sv. Petra.

Tik pred svojim prihodom v Marquette, da kot tretji slovenski škof v tej škofiji začne Vrtin voditi duhovnike in vernike za Jezusom Kristusom, je pogorela njegova katedrala. Ko je bil Vrtin imenovan za škofa je bil star 35 let. Slovesnost škofovskega posvečenja je bila 14. septembra 1879 v župnijski cerkvi v Negaunee, kjer je bil Janez Vrtin župnik.

V duhovnika ga je posvetil škof Friderik Baraga 30. avgusta 1866. Bil je prvi duhovnik, ki ga je Baraga posvetil po prenosu sedeža škofije iz Sault Ste. Marie v Marquette, in zadnji, ki ga je posvetil pred svojo smrtjo. Vrtinovega škofovskega posvečenja so se udeležili naslednji slovenski duhovniki: bivši škof Ignacij Mrak, Andrej Andoljšek, Janez Stariha, ki je pozneje postal škof v Leadu, South Dakota, in Janez Žužek; pridigal je pa misijonar Francišek Weninger, jezuit, ki je bil tudi Slovenec. Škof Janez Vrtin je začel voditi škofijo brez katedrale. Katedrala, ki je pogorela, o-

genj je bil podtaknjen, je bila v slabem stanju. V poletju 1880 je začel škof Vrtin zbirati denar za novo katedralo. Dne 19. junija 1881 je škof blagoslovil vogelni kamen. Ko je prevzel škofijo, je imel 28 cerkev in 18 duhovnikov. Njegovega pogreba, umrl je 26. februarja 1899, se je udeležilo 75 škofijskih duhovnikov; pri pogrebu je bil tudi škof Jakob Trobec iz St. Clouda. Katedrala je bila posvečena 27. julija 1890.

Zakaj se Slovenci ob stoletnici katedrale spominjamo delavnosti škofa Janeza Vrtina? Škof Janez Vrtin je postal s smrtjo svojega očeta Jožefa Vrtina (1893) in svojega starejšega brata Jožefa (1895) glavni dedič dediščine Vrtinove družine. Z dediščino je plačal gradnjo in notranjo opremo katedrale in je bil tako privrkat kot škof brez dolgov. Marquetteška katedrala je bila tako zgrajena in plačana s sposobnostjo in delavnostjo ene slovenske družine. Ne vem, ako se bo kdo ob stoletnici tega v javnosti spomnil. Prav se mi zdi, da vsaj Slovenci vemo to.

Nekateri dvomijo, da imamo slovensko ameriško dediščino. Imamo jo in je veliko bolj bogata, kot nam je znano. Veliko se piše o dosežkih Slovencev v Ameriki. Spoznavati pa moram tudi namerne njihovega dela in prizadevanja in nagibe, ki so jih vodili v ustvarjanju pogojev za primerno življenje in možnost delovanja katoliške Cerkve. Prav ti nagibi so ustvarjali duhovno bogastvo, ki se ne da meriti in ne šteti, čeprav ni ostalo popolnoma skrito. Delavnost škofa Vrtina nam to živo spričuje. Ni le katedrala, kamor radi romamo zaradi kripe, kjer so pokopani trije slovenski škofje.

Prvi škof Baraga je imel malo duhovnikov. Ko je škof Vrtin vodil škofijo, se je število duhovnikov povečalo. To je viden uspeh. Zelo je tudi cenil farne šole, ki so bile za njegovega časa odprte v Houghtonu, Ishpeming, Negaunee in v Lake Linden. V Escanabi so sestre sv. Frančiška sprejele v oskrbo Delta Co. Hospital, to je bila prva bolnica v škofiji.

Ob stoletnici marquetteške katedrale bodo Slovenci romali v Marquette. Veseli smo, da se bomo tam v soboto, 5. septembra zvečer udeležili pontifikalne maše ljub-

je 49 kolegijev odločenih isto zahtevo staviti za doseg bachelor degree. V primeri s tisoč kolegijev je to bore malo, je pa vsekakor začetek nove smeri. Uvidevnost zmaguje. Čeprav zaenkrat kot kaplja v morje.

Kaj naj bi bil ob takem obratu nauk, še več, poziv slovenskim staršem glede jezikovne vzgoje njihovih otrok. Prav sedaj je čas za vpisovanje otrok v slovenske farne šole, ob enem pa tudi čas treznega in resnega premisleka očeta in matere slovenskega rodu (čeprav morda sama že težko govorita slovensko), ali, in zakaj je pametno in modro vpisati otroke v tako šolo ter skrbeti, da jo bo vestno obiskoval. Taka odločitev pomeni veliko pomoč otroku za njegovo bodočo življenjsko kariero. Kajti znanje slovensčine mu bo — poleg dejstva, da je to njegov materni jezik — odprlo vrata v lahkotno obvladanje vseh drugih slovenskih jezikov, ki so med seboj zelo sorodni. V prvi vrsti ruščina, ki je po trditvi dr. Celestina Jelenca sloveščini bliže kot hrvaščina. In za znanje ruščine bo vedno veliko povpraševanje in lepa mesta. Združene države Amerike ne morejo nič več ostati zabudljene v samo angleščino, če naj uspešno vodijo svetovno politiko na vseh področjih. Le kdor se približa ljudem v kaki deželi v njih lastnem jeziku, si je odprl vrata do njihove specifične bitnosti, kar je neobhodno predpogoj za uspeh v zasebnem življenju, businessu in diplomaciji.

Ali bo ta uvidevnost zmaga tudi pri slovenskih starših?

L. P.

Narodne noše, na dan!

CLEVELAND, O. — Prohodno nedeljo, 12. septembra t.l., bo po večerni sv. maši pri Sv. Vidu uradni farni sprejem ljubljanskega nadškofa in metropolita slovenske Cerkve gospoda dr. Alojzija Suštarja, ki se bo tiste dni mudil na svojem prvem obisku svojih rojakov v tej deželi. V Družene države ameriške pride, da se udeleži letošnjega ameriškega slovenskega Baragovega dne in da ob tej priložnosti obišče, v kolikor mu bodo to okoliščine dovolile, vsaj nekatere slovenske župnije v Clevelandu in v njegovi okolici. Med tistimi župnijami je tudi župnija sv. Vida, kjer bo ob pol šestih zvečer opravil sv. mašo, po kateri pa se bomo potem vsi zbrali v župnijski šolski dvorani, da skupno pozdravimo svojega duhovnega očeta gospoda nadškofa in metropolita slovenske Cerkve dr. Alojzija Suštarja.

Da bi pa bil naš sprejem nadškofa in metropolita tudi na zunanje res, recimo, pristno slovenski, zato so povabljene zlasti vse žene in dekleta, možje in fantje, naj pridejo k tej nadškofovi sv. maši opravljeni v slovenske narodne noše, in to res v ve-

likem številu. Nobena narodna noša med nami ta večer ne sme ostati doma v omari! Za narodne noše bodo pripravljene tako v cerkvi, kakor pozneje v dvorani, posebni sedeži. Prosimo, naj narodne noše pridejo k tej sv. maši nekoliko bolj zgodaj, ker bo ta večer v cerkvi gotovo velika stiska za prostore.

In tu še eno posebno opozorilo: Za tiste, ki bodo pri sv. maši v narodnih nošah in ki pojdejo potem še na koncert Slovenskih fantov, bosta garderobi, ženska odn. moška, v farni šolski dvorani po sv. maši odprti, da se bodo tam lahko preoblekli in šli potem še na koncert.

Vse tiste, ki bodo prišli k nadškofovi sv. maši, prosimo, naj pri sv. maši vsi kar se da resnično sodelujejo tako pri mašnih molitvah kakor tudi pri petju cerkvenih ljudskih pesmi. S tem bomo počastili pa s tem tudi našega visokega gosta.

In končno želimo, da bi prvi obisk nadškofa in metropolita g. dr. Alojzija Suštarja med nami ostal vsem, njemu in nam, v kar se da lepem spominu vse življenja.

J. S.

ljanskega nadškofa in metropolita dr. Alojzija Suštarja. Pri njegovi maši poje pevski zbor "Slovenska pesem" pod vodstvom dr. Vendelina Spendova OFM. Tudi pri nedeljski maši ob 4.00 p.m. bo zbor "Slovenska pesem" sodeloval skupno z domačim zborom.

Iz Joliet se bodo peljali romarji v Marquette za to slovesnost z dvema busoma, iz Chicaga tudi z dvema, iz Milwaukee z enim busom in iz Clevelanda z enim busom. Iz okolice Lemonta bo več

romarjev potovalo s svojimi avtomobili.

Upamo, da to romanje ne bo brez duhovnih sadov. Upamo na naslednje sadove: napredek v pospeševanju Baragove zadeve; večje zanimanje za slovensko ameriško preteklost in duhovno dediščino; in utrditev ljubezni do slovenskega naroda, iz katerega so izšli mnogi misijonarji in laiki, ki so v veliki meri pripomogli do graditve ZDA in k rasti in utrditvi katoliške Cerkve.

P. Fortunat OFM

Iz življenja Slovencev v Milwaukeeju

MILWAUKEE, Wis. — Poletje se že nagiba h koncu in kmalu bo tukaj jesen. V dnevniki na kratko zapisujem dogodke iz vsakdanjega življenja, med njimi tudi take, ki vamo bodo morda zanimali. V soboto in nedeljo, 1. in 2. avgusta, je priredila župnija sv. Janeza velik letni cerkveni festival. Vodstvo prireditve je vedno v rokah večjih ljudi pripravljalnega odbora v soglasju z župnikom p. Lovrencom Gromom.

V soboto, na prvi dan festivala, so imeli krasno vreme, zato tudi temu primeren velik obisk. Rekli so, da se je kljub ogromnemu prostoru trlo ljudi. Drugi dan pa je bilo z vremenom ravno narobe. Med popoldansko prireditvijo je štiri ure neprehoma deževalo. Šele proti večeru se je vreme uneslo, da je bil vsaj zaključek prireditve prijetnejši in veselejši. Računajoč na slabo vreme so postavili velike šotore, da je bila zasilna streha obiskovalcem festivala na razpolago. Mnogih korajžnih ljudi, posebno mladih, tudi dež ni motil. Vztrajali so in kljubovali.

Finančni uspeh je zaradi vremena nekoliko utrpel, vendar je bil zelo zadovoljiv. Župljani smo tega veseli. Župnija, ki se vedno veča in raste, rabi denar za vzdrževanje in za novo gradnjo prepotrebnejših prostorov.

Ga. Mary Kiell organizira pri župnji velik avtobus za romanje v Marquette na proslavo velikega Baragovega dne, ki bo tam v dnevi 5. in 6. septembra. Na proslavo pride tudi ljubljanski nadškof dr. Alojzij Suštar.

Na Delavski dan pa bo ro-

manje z avtobusom na Sv. Goro pri Milwaukeeju. Bus odpelje s parkališča župnije sv. Janeza ob 9. uri dopoldne. Domovino in svoje drage domače so obiskali Ornikovi in Kvedrovi. Želimo jim prijetno srečanje z domačimi in zdrav povratek nazaj v Milwaukee. Z obiska v domovini pa se je vrnil Darko Berginc. Dobrodošel, Darko!

Zadnjič, ko je bil lep dan, se je v našem parku oglasil prijazni jolietški župnik p. Tadej Trpin s svojo nečakinja iz Slovenije. Prišla sta v družbe Kiellovih. Ko so se nasončili in nakopali v topli vodi jezera, smo v prijetni družbi posedeli v paviljonu in prepevali. G. župnik namreč zelo rad poje. Vsi smo bili dobre volje. Hvala za prijazen obisk, p. Tadej!

Na povabilo Jožeta in Tončke Butinar je obiskal naš park zelo poznani in spoštovani direktor srbske kulturne radijske ure G. Kosič s prijateljem. Oglekala sta si naš park, o katerem sta že veliko slišala. Zelo pohvalno sta se izrazila nad lepoto in urejenostjo tega kraja. Rekla sta med drugim: "Vaš park resnično zasluži ime Triglav, še lepše pa bi bilo, če bi park imenovali 'Lepa Slovenija — v malem'".

Pri Rozinovihih so ono nedeljo praznovali v domačem družinskem krogu, pri svoji koči v parku, zaroko hčerke Metke in Ricka Buddyja. Metka je članica Triglavske folklorne plesne skupine in hčerka dopisnika Ameriške Domovine. Bog vama daj srečo, Metka in Rick!

Triglavski piknik. — Danes, 16. avgusta, ko nadaljujem svoj dnevnik, se v parku vrše velike priprave za društveni piknik. Med pripravami pa pričakujemo prijatelje — zveste obiskovalce naših prireditev, ki prihajajo iz Joliet, Lemonta in Chicaga, prihajajo tudi iz Waukegana in številni naši domači iz Milwaukeeja. Poln avtobus "Veseli Slovencev" s prijatelji (50 ljudi) iz Sheboygana pa se je ravnokar ustavil pred Domom, kjer so bili prijazno sprejeti od Triglavčanov. Med tem že srečujemo mlade športnike iz Chicaga, ki se bodo pomerili z našimi v tekamah za prvenstvo v odbojki.

Ura je poldan. Vsi smo se zbrali pred kapelo sv. Cirila in Metoda. Maša se bo pravkar začela. Pred mikrofonom stopi France Rozina, da v imenu predsednika Limonija in celokupnega društva pozdravi pri oltarju g. dr. Jožeta Goleta, vse navzoče prijatelje od blizu in daleč, zlasti še vse "Vesele Slovence" in ostale Sheboygančane, športnike in pevce. Ko zbor pevec zapoje mašno pesem se maša prične. Med tem, ko sta bili prebrani obe berili, je dr. Gole imel lepo pridigo, vzeto iz evangelija tiste nedelje, ko govori Jezus o svojem dobrem Očetu in pravi: "Karkoli boste prosili Očeta v mojem imenu, vam bo dal..."

Govornik pa primerja naše prošnje otrokovim, katere oče in mati ne uslišita vedno, če je otroku v škodo, za kar prosi. Za primer postavi: Ko smo bili v begunstvu, smo prosili Boga za skorajšen povratek domov, pa nismo bili uslišani. Namesto tega pa nas je On poslal v drugo, svobodno domovino, kjer smo si postavili nov dom in morda lepšo hišo, kakor bi jo imeli doma... Prošnja je bila uslišana po volji Boga v naše boljše dobro...

(Majhen pripetljaj med mašo: Ko je Bambič med mašo pobiral v puščico, je zavil še par korakov h kuhinji, kjer so pekli klobase. Tako pomoli puščico (košarico) tudi Tončka Comerančičevi, ki je pekla klobase. "Dolarja nimam pri sebi, če hočeš klobaso...?" pravi Tončka. Ali je Bambič klobaso vzel, ali ne, tega ni povedal.)

Ko mine maša, smo brez vsake komande naenkrat stali vsi v vrsti za kosilo. Postrežba je bila na mestu in smo kar zapovrstjo posedli o mizja s krožnikom dobrega kosila pred seboj. Umirili smo se in bili zadovoljni. Med številnimi gosti smo opazili tudi upokojenega župnika, gospoda Urbiča, domačega župnika pri Sv. Janezu p. Gruma in čikaškega pomožnega župnika p. Bena Korbiča.

Okrog 3. ure so se na športnem igrišču zbrali mladi športniki: domači in čikaški. V tekmi odbojke so zmagali Čikažani, ki jih vodi dobro poznani spretni vodja Janez Arko, Čestitamo!

Po svojih strunah in bobnih so potem udarili naši "Veseli Slovenci" iz Sheboygana in stari ter mladi svet je melodija zavrtela po ploščadi pred Domom, da je bilo veselje. Vmes so pristopili še "Button Box" — zelo poznani harmonikarji iz Waukegana, Chicaga, katere je pripeljal Edi Leben in njegova žena Mimi. Najlepša vam hvala!

Med odmorom smo imeli lepo priliko pozdraviti tudi Slovence iz domovine: go. Marijo Režek iz Metlike, ki je na obisku pri svojem bratu, dobro poznanem Slovenceu Janezu Štefaniču, go. Lojzko Tratar, mamo Slavke Umek in mamo ter brata Angelece Damjanove. Vsi dobrodošli med nami!

(Dalje na str. 6)

35 let smrti generala Leona Rupnika

Leon Rupnik

CLEVELAND, O. — Eden največjih slovenskih vojakov-častnikov, ki spada v zgodovino našega naroda, je prav gotovo pokojni general Leon Rupnik.

Veliki Slovenec, ki je resnično ljubil svoj narod, svojo domovino. Premnogi so se pojavljali na visokih položajih kot voditelji — ponajveč v svojo čast, — a ko je čas zahteval odločitve, so utihnili, odšli v ilegalo, katerim je bilo dana ime: skrivajci.

Slovenski komunist je pred 35 leti obsodil na smrt generala Leona Rupnika zato, ker je bil velik Slovenec in protikomunist. Na dan 4. septembra 1948 je krogla iz komunistične puške pretrgala nit življenja največjega slovenskega moža-vojaka, protikomunist, domobranskega vodnika generala Leona Rupnika.

Neka notranja grenkoba te objame, te nekako stisne pri srcu, ko čitaš citate-podatke o slovenskih možeh — kriminalcev-morilcev —, a niti ene besede o možu, vojaku-generalu Leonu Rupniku, v tisti knjigi zgodovine, ki opisuje slovenski življenj in delo teh mož.

Strašna so bila leta 1941 do 1945 za slovenski narod. Okupator, italijanski fašist in nemški nacist, sta izseljevala in uničevala slovenski narod in glej, kdo pomaga bičanju našega naroda: nihče drugi kot slovenski komunist. Vse te bolečine naroda je videl, jih prenašal in trpel general Leon Rupnik. Bil je zaprt in preganjan.

Leto 1943, razpad Italije. Slovenski komunist se združuje z ostanki italijanske fašistične vojske, ropa, mori in uničuje slovenski narod. Kdo naj pomaga narodu?... Turjak, žrtev needinosti... Nemška nacistična vojska zasede večja mesta slovenske pokrajine, a deželno prebivalstvo je prepuščeno na nemilost komunistične drhali.

Nemški nacist ni voljan pomagati ubogemu narodu, pripravljen pa mu je dati zaseženo orožje propadle italijanske fašistične vojske, da se brani pred tolpmi italijanskih in domačih komunistov.

Narod čaka, trpi pod težo komunističnih tolpe. Nekdo mora, da pomaga narodu. Imamo narodne, politične voditelje. A, kdo naj napravi samomor? Voditelji, da, a ne za ceno svojega... (?).

Bolj kot samega sebe in svoje življenje pa je ljubil slovenski narod mož-vojak, general Leon Rupnik. S ponosom velikega slovenskega vojaka-častnika je general Leon Rupnik organiziral bojno edinico pod čisto slovensko zastavo, da tako brani slovenski narod. Tej slovenski bojni edinici je dal general Leon Rupnik ime — Slovenski domobranci.

Mož-vojak, narod Te je vzljudil. Ker pa si dal narodu živeti, Te je zločinski aparat komunistične partije obsodil na smrt.

Slovenski domobranec z generalom Leonom Rupnikom na čelu, preje nego si dovrši svojo častno borbo, si bil s pomočjo zahodnih strahot obsojen na mučeniško smrt od slovenskih in jugoslovanskih komunistov.

Slovenski narod je imel vojaka-voditelja v osebi domobranskega generala Leona Rupnika. Slovenski zločinci-komunisti so Ti pretrgali nit življenja, kajti bil si iz naroda za narod. V petek, 4. septembra, poteka 35 let, ko je dal svoje življenje za slovenski narod general Leon Rupnik.

Darovala se bo sv. maša za tega velikega slovenskega moža-vojaka, generala Leona Rupnika v nedeljo, 13. septembra, v cerkvi Marije Vnebovzete v Collinwoodu, ob 10.30 uri dopoldan.

Generalu Leonu Rupniku kliče Slovenski domobran: Slava Ti!

Oddolžimo se možu-vojaku z udeležitvijo te sv. maše.

F.O.L.C

Msgr. dr. Martin Starc stopil v pokoj

STOCKTON, Kalif. — Po dolgi dobi 51 let zvestobe in poštenega dela v občestvu Matere Cerkve, se je naš rojak msgr. dr. Martin Starc končno le odločil, da bo polagoma odložil svoje odgovorno delo, vendar je še dostavil: Fara je obširna, ima poleg župnije še dve kaplaniji. Družine faranov so se v času mojega službovanja 18 let pomnožile. Samo za enega gospoda je dela preko glave. Se vedno bom novemu namestniku na razpolago.

Zdrav, nasmejan in poln humorja je stal nekoč poleg mene pred svojo cerkvico sv.

Andreja v gorski vasi St. Andreasa in mi resno med pogovorom dostavil te-le besede: "Tu gori sem bližji Bogu. Vsa ta okolica, celo faranje, so mi topel spomin na rojstni kraj, njega okolico in domačo zemljo." — Tako govore res samo naši slovenski gospodje.

Kadarkoli ga srečam, vedno je oblečen v tradicionalno duhovniško obleko. Ni ga potreba vprašati: Kdo si po poklicu?

Odgovor je pač enostaven: Duhovnik. Kristusov namestnik na zemlji.

Drugo leto, 18. prosinca (meseca januarja) bo dopolnil naš priljubljeni rojak-duhovnik 75-letnico svojega življenja. (V mojih prejšnjih dopisih sem ga nazival "gorski gospod". To ime sem mu izbral sam.)

Nekdanji profesor verouka na Poljanski gimnaziji, v Lichtenturnovem zavodu in šoli na Viču, je pred 36 leti v mesecu maju 1945 bežal pred nasiljem preko Alpskih gora s svojo sestro, go. Reziko por. Vraničar, svojim sv. v. Martinom in otroci. Našel je začasno zavetje v sosednji državi Avstriji. Po štirih letih čakanja je dobil vstopno dovoljenje za severne države Amerike.

Prvo službeno mesto mu je bilo v cerkvi sv. Patricija v Oaklandu, v Kalifornijski državi. Boril se je polni dve leti s potežkočami angleškega jezika, katere je počasi tudi premagal.

Potem je bil premeščen v župno cerkev Marijinega Oznanjenja v Stockton. Spreten, iznajdljiv in odločen si ni pridobil prijateljev in naklonjenosti samo pri cerkveni oblasti, pač pa je postal priljubljen kaplan s svojim dialektom in naglasom, med številnimi farani.

Po 11 letih cerkvene službe v Stocktonu, je bil leta 1963 ustoličen za župnika cerkve sv. Andreja, kjer še v času mojega pisanja služi svojemu Gospodu. Po prvih desetih letih truda, katerega je vložil v to svojo nad vse ljubljeno gorsko župnijo, se je pokazal velik napredek. Izboljšal in oplešal je notranjost hiše božje, zgradil novo župniško poslopje, pod katerim stoji res lepa, prostorna in prijetna domača farna dvorana. Vse navedeno je bilo večinoma zgrajeno s prostovoljnimi delom, pri katerem pa ima velike zasluge njegov sv. v. Martin Vraničar in faranje.

Cerkvena oblast ni spregledala njegovega duhovniškega življenja, truda in požrtvovalnosti in v juniju 1973 je sprejel zasluženost mu priznanje z imenovanjem za monsignorja od Sv. stolice v Rimu. Ceremonije je vodil takratni stocktonski škof prevzvišeni Guilfoyle. Prav gotovo se je na predvečer svoje odločitve spomnil naš gospod župnik na tisti dan v letu 1930, ko je prejel svoje mašniško posvečenje in stopil pred oltar svojega Gospoda z vstopno molitvijo:

*Et introibo ad altare Dei,
ad Deum qui laetificat
juventutem meam.*

V naš materinski jezik predstavljeno: In stopil bom k božjemu oltarju, k Bogu, ki razveseljuje mojo mladost.

Gospod župnik upokojenec, slovenski rojak in prijatelj! Naj Vas ON, kateri domuje v SVOJI HISI v Vaši gorski župniji, oblagi z mirnim in dolgim življenjem. Naj Vam pokloni zvrhano čašo zdravja, veselja in radosti, prav tako pa naj Vas vodi tudi s slovensko pesmijo in besedo, kateri sta Vam tako blizu.

Bog Vas živi!

Za vse prijatelje
in znance
Maks Simončič

Slovenian Heritage I

Površen, pristranski priročnik o Slovencih v svetu

VI.

Za primer, koga vse med njegovimi "možmi na vrhu" ni, četudi bi to zaslužili dosti pred Caprivijevci, je treba dr. Gobetza opozoriti na nekaj imen, katere je v knjigi docela prezrl. Namreč:

Ziga (Sigismund) Herberstein. Rodil se je še v srednjem veku (1486) v Vipavi, v družini nižjega avstrijskega, tam povsem udomačenega plemstva. Mati mu je bila Elizabeta z notranjskega gradu Predjame. Končal je univerzo na Dunaju in znal šest jezikov, kar je bilo tedaj v Evropi čudo. Med njimi slovenskega. Njegov prvi življenjepisec Petrus Paganus že leta 1558 poudarja, da je slovenščina bila njegov materni jezik.

Herberstein se je v bojih proti Madžarom in Beneški republiki odlikoval tako, da ga je rimsko-nemški cesar Maksimilijan I. poklical na dvor za svojega glavnega zunanje-političnega svetovalca in ga povišal v viteški stan. V tej službi je opravil vrsto težavnih in kočljivih, a vedno uspešnih diplomatskih poti po vsej Evropi, od Španije do Turčije. Samo na Poljskem je bil štirinajstkrat.

Leta 1516 je bil poslan na dveletni uradni obisk v Rusijo, za tedanje Evropo povsem neznani svet. Skušal naj bi bil doseči obrambno zvezo proti turški nevarnosti med tremi evropskimi krščanskimi vladarji: Maksimilijanom, poljskim kraljem in moskovskim velikim knezom, poznejšim ruskim carjem Vasilijem I.

Prva Herbersteinova pot v Rusijo ni rodila nameravane političnega uspeha. Pač pa je ta, za Evropo in njeno omiko sila pomembni sad dala druga leta 1526 in 1527, ki jo je opravil za Maksimilijanova naslednika, Ferdinanda I. Habsburškega.

Tej veliki nalogi je vipavski plemič bil kos zaradi svojih diplomatskih sposobnosti in pa zaradi znanja slovenščine. Kakor pravi sam, mu je pri pogajanjih odločilno pomagalo, da je z ruskim mogočnikom lahko razpravljal v jeziku, podobnem njegovemu. Slovenščina je v letih Herbersteinovega bivanja v Moskvi edinkrat v vseh časih služila kot diplomatski jezik pri zgodovinskih mednarodnih pogajanjih — pred 455 leti!

Morda še večjega pomena za zahodni svet pa je bilo Herbersteinovo odkritje Rusije, ki do njega ni o tej neizmerni deželi vedela nič trdnega. On je prvi prinesel v Evropo znanstveno zanesljive podatke o njeni zemljepisni razsežnosti, zgodovini, narodnostnem sestavu, samodržniškem upravnem in družbenem redu, o barbarskem načinu življenja pri gospodarih in sužnjih; o veri, praznovanju, navadah in primitivni kulturi. Skratka, o svetu, bolj tujem in fantastičnem, kakor pa je bila komaj najdena Amerika.

Ta genialni mož je svoja pogajanja na ruskem dvoru opisal in svoja spoznanja o zagonetnem, vstajajočem vzhodnem imperiju zaokrožil v senzacionalno knjigo z naslovom "Rerum Moscoviticarum commentarii" — Razlaga moskovskih zadev, ki je izšla v latinščini leta 1549. Bila je nešteto krat ponatisnjena v izvirniku ter v prevodih v vse evropske jezike, nazadnje v slovenščino leta 1951. Več kot sto let je evropski

diplomaciji in vedi služila kot prva znanstvena enciklopedija o Rusiji.

V uvodu v to delo Herberstein pravi: "Tega pisanja sem se mogel lotiti zaradi dveh stvari; prvič, ker sem sam vse pazljivo raziskal, in drugič, zaradi znanja slovenskega jezika, ki mi je bil pri tem v veliko pomoč." Za svoj nemški prevod knjige pa je napisal: "Ob tem (delu) sem vesel, da sem se v mladosti potrudil s slovenščino. Nevedneži so me zaradi tega zmerjali in ... so me zbzdali z 'dohtarjem'."

Nič manjši od tega velikega, lahko rečemo, slovenskega moža, ni bil Jurij baron Vega, vojaški strokovnjak in matematik svetovne slave še danes. Bil je iz slovenske kmečke družine Veho v Zagorici pri Vačah blizu Litije na Dolenjskem, rojen leta 1754. Končal je gimnazijo v Ljubljani ter na dunajski univerzi diplomiral za plovbnega inženirja. Pozneje je šel v vojaščino in bil profesor za matematiko na cesarski artiljerijski šoli.

Leta 1789 je kot prostovoljec v armadi maršala Laudona poveljeval skupini avstrijskih topniških baterij pri obleganju Beograda, zasedenega po Turkih. Po svojih izračunih je podaljšal domet izstrelkov iz težkih možnarjev, kar je odločilno pripomoglo h končni osvoboditvi bodoče srbske, danes jugoslovanske prestolnice. Za to in pa ker se je podobno izkazal v topništvu v vojnah proti Francozom, je dobil red Marije Terezije, največje avstrijske vojaške odlikovanje. Povišan je bil v barona in postal član kranjskih deželnih stanov, imenovanega parlamenta osrednje slovenske dežele.

Vojaško uporabno računstvo je Vega privedlo v višjo matematiko kot znanost. Njegova stroka so bili logaritmi, najvažnejši pripomoček za poenostavljeno in naglo reševanje težavnih matematičnih problemov v teoriji te vede, v tehniki, fiziki, zvezdoslovju in drugem. Bil je prvi na svetu, ki je logaritme dopolnil do fantastične natančnosti na devet decimal. Svoje najdb je priobčil leta 1793 v obširnem delu "Manuale logarithmico-trigonometricum" — Logaritmčno-trigonometrični priročnik, ki je še danes, po več kot 180 letih, neobhodno potreben v raziskavanju vesolja, letalstvu, raketnem oboroževanju, satelitskih merjenjih ter vojaških znanostih.

Vega je svoje knjige pisal v latinščini, nemščini in francoščini. Njegova veleumnost je za navadno pamet vrtoglava, o čemer pričajo naslovi njegovih del, npr. "Razprava o izračunavanju (tvarnih) mas", "Določanje obsega polkroga s premerom 1, izražena s 140 decimalami", "Uvod v znanost o času", zaradi katerega Vega lahko štejejo za prednika Alberta Einsteina in njegovih teorij.

Njegova pglavitna znanstvena odkritja še zdaj izhajajo v raznih svetovnih jezikih. Izpopolnjeni "Thesaurus logarithmorum completus" je samo v ruščini doživel doslej 40 izdaj. V Združenih državah so zdaj pri vojaščini v rabi tri. Ker je njegova matematika odprla nesluteno pot v raziskavanje ozvezdij, so po njem imenovali veliki krater, zrelo, v tako imenovanem

Mare Australe, Južnem morju, na Mesecu.

V zahvali za imenovanje v kranjske deželne stanove Vega to priznanje imenuje najlepše plačilo za svoje matematično delo, "vedno spominjajoč se ljube domovine in dobrot, ki sem jih tam prejel po pouku in izobrazbi."

Ime tega znamenitega Slovenca je zapisano v vesolju, v "Slovenian Heritage I" pa ne.

Tretji, še živi rojak, ki bi v tej knjigi ne smel manjkati, saj se je službeno, naj bo civilno, vojaško ali diplomatsko, pa znanstveno in drugače, vrhunsko uveljavil kot Amerikanec in kot Slovenec, je Andrej Kobal. Kaj vse je bil in kako daleč je prišel v Združenih državah, Evropi in po svetu pred vojno, med njo in po njej, bodo bralci Ameriške Domovine spoznali iz njegovih spominov "Svetovni potnik pripoveduje", ki jih list že nekaj mesecev priobčuje. Tu je moč naštetati samo nekaj primerov za to, kaj lahko Slovenec v Ameriki doseže.

Prišel je v ZDA kmalu po prvi svetovni vojni kot mlad kmečki fant iz Cerknega z veliko zdrave pameti, prirodne nadarjenosti in volje po poklicnem in duhovnem izpopolnjevanju. Brž je postal sourednik dnevnika "Prosveta" v Chicagu. Pozneje je bil dopisnik ljubljanskega "Slovenca" in sodelavec literarne revije "Dom in svet". Bil je prvi in dozdej najbrž edini slovenski časnika, ki je bil kdaj v Beli hiši na pogovoru s kakim ameriškim predsednikom. Takrat Herbertom Hooverjem.

Navzlic trdemu delu za vsakdanji kruh je Kobal končal študije na University of Chicago in si nato pridobil doktorat na newyorški. Tam je hkrati tudi že predaval upravnega vede, na Columbijki imel tečaj za jugoslovansko književnost.

Kot strokovnjaka za psihologijo dela je bil pomočnik slavnega Charlesa Lindbergha pri organizaciji ameriške industrije za bližajoči se vstop ZDA v drugo svetovno vojno. Že poprej je dosti potoval po novi deželi in spoznaval njeno veličino in probleme.

Njegova vojaška služba se je začela z vstopom v O.S.S., obveščevalno in sabotažno organizacijo za podtalno delo v evropskih deželah pod nemško zasedbo. Kobal je iz Egipta vodil njene naloge v Sloveniji, kjer je ustanovil več postojank za radijsko vremenoslovsko poročanje, potrebno za zavezniško bombardiranje Nemčije. Nato je delal v političnem oddelku GS-II v Pentagonu. S tega mesta v Washingtonu je preprečil, da bi bilo ameriško letalstvo leta 1944 razdejal Ljubljano — na zahtevo slovenskega partizanskega vodstva.

Po koncu vojne je bil v zavezniški nadzorstveni komisiji za premagano Bolgarijo, v kateri so prvo besedo imeli Sovjeti. Navzlic njihovemu policijskemu nadzorstvu je

na svojo pest skrivaj rešil iz Sofije v Rim kraljico-vdovo Joano in njena otroka. (Joana je bila hči italijanskega kralja Viktorja Emanuela III. od 1943 ameriškega zaveznička, in po materi sestrična zadnjega jugoslovanskega kralja Petra II.)

Brž po demobilizaciji je bil pod predsednikom Trumanom poklican za enega organizatorjev C.I.A., nove osrednje obveščevalne službe ZDA, pri čemer je iz dokumentov odkril protiameriško dejavnost Louisa Adamica med vojno in pozneje. Na prošnjo korejske, taiwanske, indijske in pakistanske vlade je naslednja leta vpostavljaval varnostno službo v njihovih državah.

Ko se je spet vrnil v Združene države, je kaki dve leti v slovit Hoover Institution on War, Revolution and Peace na Stanfordu v Kaliforniji urejal njen senzacionalni Leninov arhiv, kakršnega nima o tem maliku svetovnega komunizma niti sovjetska Partija v Moskvi.

Poleg teh svojih, recimo, ameriških in svetovnih uspehov, je Kobal ne ostal Slovenec, temveč postal celo pomemben slovenski pisatelj. Njegovo delo obsega petnajst dram in komedij, ki so jih dosti uprizarjali na naših odrih po ZDA. Napisal je vrsto novel in literarnih reportaž v obeh jezikih. Svoje literarno ustvarjanje je kronal s svetovstvenimi spomini "Svetovnega popotnika", zatrdno najzanimivejši in narodno najbolj dragoceno knjigo v novem slovenskem slovstvu, dolgo 800 strani v dveh delih.

Končuje jo z edinstveno, za našo dediščino na moč pomembno izpovedjo, da vse, kar je doživel in dosegel, pripisuje svojemu slovenstvu, in pravi med drugim: "Ker se svojega izvora nisem nikjer sramoval, sem našel spoštovanje do slovenskega rodu. Kdor se (tega) sramuje, sramoti samega sebe. Pri tujcih izgubi ugled, ne pridobi pa ničesar. Rojeni Slovenci, ostanimo Slovenci!"

Take zvestobe lastnemu rodu, jeziku in izročilu dr. Gobetz ne navaja pri nikomur od hštetih, imenovanih v njegovem priročniku. Toda o tem velikem Slovencu in nič manjšem Amerikancu ni v "Slovenian Heritage I" drugega kot besedica "Kobal" pod fotografijo ovitka profesorjeve "Anthology of Slovenian American Literature" iz leta 1977. Tudi v to zbirko ni dr. Gobetz vzel Kobalovega nič, čeprav velja za najplodovitejšega in danes najbolj znanega slovensko-ameriškega pisatelja. Človek nehoti dobi občutek, da je njegova slika na platnicah preračunana samo na reklamo za ta nepopolni izbor.

(Dalje prihodnjič)

ISK RICE

Boljši je hudoben epitaf po smrti, kot slabsloves za življenja.

—Shakespeare

FANTJE NA VASI priredi

KONCERT

V SOBOTO, 12. SEPTEMBRA 1981

V Slovenskem Narodnem Domu
6417 St. Clair Avenue

Gostujejo FANTJE NA VASI iz Toronta
ZACETEK OB 7:30 ZVEČER

Po koncertu zabava in ples — Igra Alpski Sekstet
Dar \$4.00

LJUBLJANSKI NADŠKOF METROPOLIT DR. ALOJZIJ ŠUŠTAR PRIHAJA V AMERIKO

Nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar iz Ljubljane bo v prvih dveh tednih v septembru na obisku v ZDA in Kanadi. Udeležil se bo Baragovega dneva v Marquette-u, obiskal bo slovenske župnije in naselbine v Chicagu, Clevelandu, New Yorku in Washingtonu, ustavil se bo tudi v Lemontu. Predvidoma bo tudi obiskal glavni urad K.S.K.J. v Jolietu in uredništvo Ameriške Domovine v Clevelandu. Spored potovanja bomo sproti objavljali. Obisk slovenskega nadškofa in metropolita je važen dogodek za ameriške Slovence. Da seznanimo naše bralce z njegovo osebnostjo, priobčujemo v naslednjem nadškofov življenjepis.

Ime dr. Alojzija Šuštarja je bilo že več let na ušnih tistih, ki, so bolj ali manj na glas premišljevali o primer-nem nasledniku dr. Jožefa Pogačnika, ko bo le-ta dopolnil 75 let in bo po veljavnih predpisih moral apostolskemu se-dežu ponuditi odstop. Ko pa se je januarja 1977 dokončo vrnil iz Švice domov, so bili opazovalci prepričani, da bo prav v kratkem imenovan za škofa. No, čakali smo cela tri leta, dokler ni februarja 1980 prišla iz Rima vest, da je peapež Janez Pavel II. sprejel ostavko, ki jo je dr. Jožef Pogačnik ponudil že Pavlu VI., in za novega ljubljanskega nadškofa in metropolita ime-noval dr. Alojzija Šuštarja.

14. novembra 1920 se je za-koncema Alojziju in Mariji, rojeni Kukenberger, ki sta osnovala družino v vasi Grma-da pri Trebnjem, rodil sin, ki sta ga imenovala po očetu Alojziju. Takrat je vasica Grmada še spadala pod župnijo Dobrnič, zato velja ugotovi-ti, da je bil Alojzij Šuštar krščen pri istem krstnem kamnu kakor 123 let pred njim svetniški škof in mi-sijonar Irenej Friderik Bara-ga.

Za prvorojcem Alojzijem so pri Šuštarjevih dobili še de-vet otrok. To je bila trdna kmečka družina, tesno pove-zana med seboj, hkrati pa pra-vo žarišče krščanskih vred-not, kjer so otroci ob starših ter drug ob drugem rastli v zrele krščanske osebnosti.

O življenjskih podatkih no-vega ljubljanskega nadškofa je bilo ob njegovem imeno-vanju in škofovskem posve-čenju veliko zapisanega, zato na tem mestu samo okvir, ki je nujno potreben za njegovo duhovniško in škofovsko po-dobo.

Osnovno šolo je končal v Trebnjem, ker pa je pokazal izredne sposobnosti in mar-ljivost, so ga starši poslali v Zavode sv. Stanislava v Šentvid nad Ljubljano. Tudi tam se je odlikoval v znanju in tovarštvu. Njegovi nekda-nji sošolci se ga še danes z veseljem spominjajo. Leta 1940 je z odliko opravil matu-ro in se še isto jesen vpisal na teološko fakulteto. Po opravljenem prvem letniku pa ga je ljubljanski škof poslal v Rim, da bi tam dokončal teološki študij na papeški univerzi Gregorijani.

Leta 1946 je postal duhovnik in prav na praznik vseh svet-nikov je imel v Rimu novo mašo. Sam sameat. Doma v Trebnjem so njegovi domači ob istem času prišli v župnijo-sko cerkev k maši. Župnija jo je uredila kar se da slovesno kot za pravo novo mašo, le novomašnika ni bilo...

V naslednjih dveh letih je v Rimu končal študije. Nare-dil je licenciat iz filozofije in doktorat iz teologije. Takrat pa je moral zadeti na rane prvi križ. Naporen študij, težka medvojna leta, ko so tudi v Rimu še kako čutili po-manjkanje, vse to mu je nako-palo hudo pljučno bolezen. Pa so se našli prijatelji in dobrot-niki, ki so mu omogočili zdravljenje v Švici. Dolgo je trajalo in veliko trpljenja ga

Nadškof dr. Alojzij Šuštar

je stalo, saj je moral skozi vrsto operacij. Okreval pa je le. Potem je ostal v Švici, ki ga je tako dobrohotno spreje-la. Škof mesta Chura ga je sprejel v službo in ga najprej nastavil za kaplana v letovišču svetovnega imena St. Moritzu. Potem pa je šla njegova pot strmo navzgor. Ob dejstvu, da so Švicarji do tujcev precej nezaupljivi, je pač moral po-kazati izredno bistrino in de-lavnost, da je tako hitro na-predoval.

Po prvi kaplanski službi, ki je trajala dve leti, je leta 1951 postal profesor verouka na li-ceju Maria Hilf v Schwyzu. Tam je ostal do leta 1963. Vmes je veliko pisal v teološke in pastoralne revije ter poglobljaj svoje teološko znanje. Leta 1963 so ga povabili v Chur za predavatelja moralne teologije v bogoslovnem se-menišču. Vmes je bil tri leta tudi ravnatelj semenišča. Leta 1968 je postal rektor na novo ustanovljene Visoke bogo-slovne šole v Churu, škof Jo-hannes Vonderach pa ga je imenoval še za svojega vi-ka-ja.

Že našteje zadolžitve zahte-vajo celega moža, toda Šuštar je v svoji pripravljenosti na žrtev sprejemal še nove. Pri švicarski škofovski konfe-renci je bil referent za tisk, bil je predsednik duhovniške-ga sveta v škofiji Chur ter predsednik uredniškega odbo-ra verskega tednika Kirchen-zeitung. Lotil se je reševanja tudi tako kočljivega vpraša-nja, kakor je odnos med škofi in duhovniki, in je bil več let predsednik tako imenovane mešane komisije, ki naj bi urejala ta razmerja.

S svojim osebnim prizade-vanjem je veliko pripomogel k zglednemu sodelovanju med švicarskimi škofijami. Prav gotovo ima največ zaslug za organizacijo in izvedbo škofij-ske sinode v Churu, leta 1972 pa še skupne sinode švicar-skih škofij. Tudi švicarske ci-vilne oblasti so ga cenile, saj so ga imenovali za člana vla-dne komisije za revizijo švi-carskega kazenskega zakonika.

Posebej je vredno omembe njegovo sodelovanje v okviru Sveta evropskih škofovskih konferenc (CEE). V letih od 1971 do 1976 je opravljal po-membno službo tajnika tega sveta. Tudi po odhodu v do-movino bi ga še radi obdržali v tej službi; ostal pa je še član tajništva. Pri delu v Sve-tu evropskih škofovskih kon-ferenc je osebno spoznal praktično vse evropske ško-fe in še vrsto drugih, seznanil pa se je tudi z razmerami, v katerih deluje Cerkev v raz-nih delih sveta. Prav gotovo so ta spoznanja še okrepila

njegovo odprtost in smisel za edinstvo in različnosti.

Švica je dr. Alojzija Šuštarja sprejela z odprtimi rokami in srcem, kljub temu pa je ostal Slovenec po svojem mišljenju in čustvovanju. Kadar je mogel, je rad prihajal domov ter ohranil žive stike s Cerkvijo na Slovenskem. Že s pokojnim ljubljanskim nadškofom Vovkom sta se dogovarjala o mo-rebitni vrnitvi domov, a ga je churski škof Vonderach na vsak način skušal obdržati pri sebi. V letu 1976 pa je njego-va vrnitev spet postala aktual-na in po temeljitem premisle-ku se je januarja 1977 res vrnil. Resnično vesel in spro-ščen se je počutil spet doma, kar je dokazal s takojšnjo vključitvijo v delo ljubljans-ke nadškofije in celotne Cerkve na Slovenskem.

Takoj po povratku ga je nad-škof Pogačnik imenoval za stolnega kanonika in arhi-diakona in za tem imenova-njem so se druge zadolžitve karvrstile. Slovenski škofje so ga postavili za svojega zastop-nika pri Zvezi višjih redovnih predstojnikov in predstojnic, sprejel je povabilo teološke fakultete za specialna pred-a-va iz moralne teologije.

Za verski tisk na Sloven-skem je bilo posebej po-membno njegovo imenovanje za predsednika komisije za koordinacijo verskega tiska pri medškofijskem pastoral-nem svetu. Dejavno se je vključil v delo za prenovo Cerkve na Slovenskem, vodil vrsto duhovnih vaj, kot izred-ni birmovalec je obiskal veli-ko slovenskih župnij, ves čas pa je veliko pisal v Družino, Cerkev v sedanjem svetu, Mladiko in druge verske liste, tik pred njegovim imenova-njem za ljubljanskega nadško-fa pa je pri Mohorjevi družbi v Celju izšla njegova knjiga o prenovi v Cerkvi. Skratka, s svojim zagnanim in hkrati umirjenim delom je pokazal, da si boljše-ga nadpastirja sploh ne moremo žele-ti. Nje-govo imenovanje je vsa Cerkev na Slovenskem spre-jela z navdušenjem in v pre-pričanju, da je Sveti Duh spet enkrat odločno posegel v vo-dstvo Cerkve.

Škofovski posvečenje v Ljubljani 13. aprila 1980 je bilo pravo zmago-slavlje. Nad 500 duhovnikov iz vse Slove-nije je stopalo v slovesnem sprevo-du iz nadškofijskega do-ma v stolnico, en kardinal ter 26 škofov iz sedmih evropskih držav in Kanade ter nepre-gledna množica vernikov. Že ob pogrebu nadškofa Pogačni-ka je bila v ljubljanski stolni-ci nepopisna gneča, zato so se organizatorji odločili, da bo-do za škofovsko posvečenje izdali posebne vstopnice. Na ta način so mogli sodelovati pri slovesnosti zastopniki vseh župnij ljubljanske nadškofije ter po nekaj vernikov iz dveh ostalih slovenskih škofij. V mogočno pritrkavanje in petje je kakor kleno zrno padla pre-prosta in iskrena beseda nove-ga nadškofa. Zahvalil se je vsem, ki so mu pomagali na njegovi poti.

Slavnostno pritrkavanje je kmalu utihnilo, izzvenela je praznična pesem in začel se je

vsakdan. Nadškof Šuštar je že v treh letih bivanja v domovi-ni dokazal, da ne beži pred delom. Nasprotno, iskal ga je in z njim napolnil vsak trenu-tek svojega dneva. Zašto mu tudi prehod iz slavlja v delav-nik ni predstavljal nobenih težav. Z enako vedrino, z ne-kakšnim umirjenim smehlja-jem, ki je pomirjal in osvaja, že preden je postal nad-škof, je zbral okrog sebe so-delavce in začel načrtovati. Kdor rad in z veseljem dela, bo z njim lahko sodeloval. Pripravljen je poslušati z ne-skonočno potrpežljivostjo, po temeljitem preverjanju pa se tudi nepreklicno odloča. V vsakem pogledu pomeni sve-žilno injekcijo za Cerkev na Slovenskem, ki je z njegovo osebnostjo veliko pridobila.

Takoj po prihodu v Ljublja-no se je dr. Šuštar prizadevno vključil v delo za prenovu, posebej je svojo dejavnost usmeril v oblikovanje župnij-skih svetov. To je gotovo ve-lika naloga naše Cerkve, saj se premalo zavedamo, kako potrebno je sodelovanje in skupna odgovornost prav vseh članov vernega občestva, du-hovnikov in laikov.

Nadškofa Šuštarja smo že dolgo občudovali zaradi nje-govega pretanjenega čuta za skupinsko delo. Kar precej je

bilo ljudi, ki so povedali, da so ob sodelovanju z njim na-redili več kot kdajkoli prej, in radi naredili. Vedno je znal v človeku odkriti njegove resnične sposobnosti in ga na-to povabiti, naj sodeluje prav na tem področju. Seveda pa še zdaleč nismo pripravljeni za resnično skupinsko delo, ki ima tudi svoje zakonitosti in zahteva veliko nesebičnosti, spoštovanja različnih mnenj in strpnosti.

Ko je sedež ljubljanskega nadškofa zasedel dr. Alojzij Šuštar, ki je 27 let preživel v Švici, se pravi zunaj domovi-ne, bi morda kakšen skeptik utegnil misliti, da pač ne poz-na domačih razmer in ne bo mogel tako voditi Cerkve, ka-kor je za naš čas in prostor primerno. Skrbi so odveč. Nadškof Šuštar je že načelno in praktično pokazal, kakšen bo njegov odnos do sociali-stične samoupravne družbe in njenih predstavnikov. Nad-škof Šuštar je pogumno zasta-vil brazdo in plug mu teče gladko in naravnost. Najbolj-še namene ima, da bi jo pri-peljal v boljši jutrišnji dan za svojo nadškofijo, za vso Slo-venijo in končno za človeško družino. Uspelo mu bo, če ga bomo velikodušno podprli po naših najboljših močeh.

Drago Klemenčič

Gizella Hozian poroča iz Chicaga...

Opis letošnjega potovanja in romanja. Naš prihod v Slovenijo

Poskakovala so v nas srca, ko smo še enkrat gledali lepo slovensko zemljo. Gledali smo prekmursko ravnino, pa kate-ri se majoje pšenična in žitna polja, šumijo kot gozdovi ko-ruza in gaji in pozdravljale so nas gorice, ki dajejo žlahtno kapljico. Vsak kotiček nam je prinašal svoje lepote. Dihali smo sveži zrak in zrli smo v zvezdato nebo.

Pozdravljale so nas domače hišice s prekrasnim cvetjem. Noben umetnik ga ne bi mogel narediti lepšega. Naj bo nova ali stara borna kočica ali moderna hišica — vsako okno in veranda so napolnjena s prekrasnim živim cvetjem. Ob pogledu na to si človek ne mo-re pomagati, da ne bi na prvi pogled na pol glasno zdiho-val — tukaj morajo živeti sa-mi pridni ljudje.

Ko smo dospeli do naših dragih, so nas pristrčno in lju-bezljivo sprejeli sorodniki. Ravno tako so nas pozdravljali stari prijatelji in znanci. Do-bro smo se počutili v njihove-m objemu. Mnogi spomini mladosti so oživeli. Obiski so se začeli. Sorodniki so seveda bili prvi. Tudi draga prijate-ljica Mrs. Helen Balazic, ki je pred par leti odšla v domo-vino in družina Dr. Š. Gru-škovnjak vse iskreno pozdrav-ljajo.

BLAGOSLOVITEV NOVE KAPELE NA MELINCII

Dne 5. julija je bila slo-vesna blagoslovitev lepe ka-pele v vasi Melinci. Vreme je služilo kakor nalašč. Kakor povsod po Sloveniji je tudi Prekmurje na avtomobilih. Nekateri imajo celo po dva pri-eni hiši. Zato so se tudi ceste na dan blagoslovitve napolni-le z avtomobili, mopedi, bi-cikli in s pešci. Skegnji ali dvorišča so služila za parki-ranje. Vse je bilo zelo prazni-čno in lepo oblečeno.

Kapelica je zgotovljena in lepa. Vsa je bila okinčana s svežim cvetjem. Krasen kip Marije Snežne, kateri je ka-pelica posvečena, je bil okra-šen s samimi belimi vrtnica-mi. Ravno tako novi oltar, ki je bil že pred sv. mašo blago-

slovljen. Od stropa navzdol je visel ogromen šopek belih in blede rudečih nageljčkov. Zunaj in znotraj so še vse to krasili lepi venci. Z pogled na to krasoto in misel na to delo nas je mnoge prevzel. Pa zavedali smo se, da za božjo čast ni nič preveč.

Ob prihodu prevz. škofa dr. Franca Krambergerja v sprem-stvu domačih čč. gg. duhovni-kov je zadonela prekrasna pe-sem: "Bodi pozdravljen naš škof..." Pred sv. mašo ga je še pozdravila s primerno deklamacijo deklica ter mu izro-čila šopek svežega cvetja kot znak ljubezni in vdanosti. Okrog oltarja so stopili vsi domači gg. duhovniki. Vas Melinci je s temi zelo blago-slovljena. Vzgojila je enajst dobrih in zvestih duhovnikov, enajst redovnic ali sester in dva brata. Vsi so še živi razen enega duhovnika in ene se-stre. Devet od teh domačih duhovnikov je bilo navzočih in tudi nekaj sester. Prihitieli so iz mnogih krajev, celo iz Rima. Vsa navzoča srca so ki-pela in pošiljala za ta izreden blagoslov zahvalo Gospodu in Mariji Snežni, ker se je to veliko delo tako lepo izvršilo.

Cerkvene slovesnosti so vo-dili preč. g. dekan ali beltin-ski župnik Janko Škraban. Navzoči so bili tudi gg. duhov-niki iz sosednjih far. Krasna pridiga prevz. škofa F. Kram-bergerja in farnega župnika je bila versko vzpodbudna. Ravno tako so vsi domači du-hovniki izrazili toplo željo in vzpodbujali posebno še mla-dino, naj bi ta velika in lepa kapela res služila svojemu na-menu. Posebno lepo prošnjo so pa imeli domačin, ki so bili nad 30 let misijonar v Indiji g. Martin Maruša, ki so sedaj župnik v Veržeju. Poudarjali so, naj ta kapela ne bo samo kot spomenik, ampak naj slu-ži kot topel dom vseh vernih, zdravih in bolnih, kakor tudi ostarelih in mladih. Naj bi vsi pred tem oltarjem črpali moč v dobrih in hudih časih.

Vse petje je bilo nebeško lepo. Kapela je bila tako na-polnjena, da smo komaj diha-li, pa še ogromno naroda zu-naj. Lepi vtrovi pred hišami in bujno cvetje v oknih je tudi bilo občudovanja vredno.

Po sv. maši so se zbrali vsi čč. gg. duhovniki s prevzišči-nim škofom in z beltinskim g.

KOLEDAR društvenih prireditev

SEPTEMBER

\$8.50, za stejk pa \$7.50.

12. — Pevski zbor Fantje na vasi priredi vsakoletni kon-cert v Slovenskem narod-nem domu na St. Clair Ave. Gostovali bodo Fantje na vasi iz Toronto. Začetek ob 7.30 zvečer.

13. — Podruž. št. 14 SZZ priredi kartno zabavo ob 1. popoldne v Euclid Park Club House na E. 222 St. in Lake Shore Blvd.

20. — Oltarno društvo fare sv. Vida priredi obed v farni dvorani pri Sv. Vidu.

20. — Podr. št. 47 Slovenske ženske zveze praznuje 50-letnico svojega obstoja s sv. mašo ob 11.30 dopoldne pri Sv. Lovrencu. Po maši bo kosilo v Slovenskem domu na Stanley Ave. na Maple Hts.

20. — Vinska trgatev na Slo-venski pristavi.

26. in 27. — Balincarski klub Slovenske pristave priredi balincarsko tekmovanje in piknik.

27. — Društvo SPB Cleveland priredi romanje v Frank, Ohio.

27. — S.K.D. Triglav, Milwau-kee, Wis. priredi Vinsko trgatev v Triglavskem par-ku.

OKTOBER

3. — Slovenska folklorna skupina Kres priredi večer narodnih in umetnih plesov v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Za-četek ob 7.30 zvečer. Po sporedu zabava — igrajo Veseli Slovenci.

3. — Klub slovenskih upoko-jencev v Newburgu-Maple Hts. priredi banket in ples.

4. — Društvo Najsv. Imena in Materinski klub pri Sv. Vidu priredita predjubilej-no kosilo v farnem avdito-riju. Cena \$5 na osebo. Serviranje od 11.30 do 2. pop.

4. — Slovenska pristava pri-redi pečenje školjk in stejk-ov. Serviranje od 2. do 4. popoldne. Cena za školjke

župnikom, pa še tisti, ki so igrali važne vloge pri tej gradnji kapele. Tudi par izmed nas je bilo navzočih. Tudi med tem so bili pristrčni go-vori in petje. Kakor vedno pri takih stvareh je bila tudi hrana imenitna in žlahtne kapljice ni manjkalo.

Po kosilo so nam še vsem navzočim segli v roko prevz. škof F. Kramberger. Toplo so nas pozdravili ter izrazili: "Se na svidenje!"

Ob tem času so nam g. žup-nik še sporočili nadvse žalo-stno novico. Povedali so, da so ravnokar izdihnili svojo blago dušo dr. Stefan Steiner. Ta novica je vse navzoče zelo pretresla in vsi smo takoj na mestu glasno molili za dušo blagega pokojnika.

Popoldan so še bile pete li-tanije Matere božje v novi kapeli. Vse je bilo zelo lepo in pristrčna slovesnost je mi-nila. Še smo si stiskali desni-ce z dragimi znanci in prija-telji ter se veselo, napolnjeni z blaženim mirom vrnili k svojim. (Nadalje prih.)

Bog Vas vse živi!

Gizella Hozian

10. Društvo SPB Cleveland priredi družabni večer v avditoriju Sv. Vida. Zače-tek ob 7. zvečer. Igra an-sambel Jasmin.

11. — Podružnica št. 50 Slo-venske ženske zveze priredi večerjo in ples ob 50. oblet-nici svojega obstoja. Prire-ditev bo v SDD na Recher Ave. in se bo začela ob 4. pop.

17. — Tabor DSPB Cleveland priredi svoj jesenski Dru-žabni večer v Slovenskem domu na Holmes Ave. Igra-jo Veseli Slovenci.

18. — Občni zbor Slovenske pristave.

24. — Pevski zbor Glasbena Matica priredi koncert v Slovenskem narodnem do-mu na St. Clair Ave.

NOVEMBER

1. — Slomškov krožek pri-redi "Slomškovo kosilo" v avditoriju pri Sv. Vidu.

7. — Stajerski klub priredi vsakoletno veselo martino-venje v avditoriju pri Sv. Vidu. Začetek ob 7. zvečer. Igrajo Veseli Slovenci.

8. — Slovenski mladinski zbor Kr. 2 SNPJ priredi večerjo in ples v SDD na Recher Ave.

13., 14 in 15. — Fara sv. Vida priredi svojo vsakoletno jesensko zabavo z bazarjem. v farni dvorani.

14. — Belokranjski klub pri-redi vsagoletno martinova-nje v Slovenskem domu na St. Clair Ave. Za ples igra John Hutar orkester.

14. — Pevski zbor Jadran priredi svojo vsakoletno jesensko večerjo s koncer-tem in plesom v Sloven-skem delavskem domu na Waterloo Rd.

15. — Slovenian National Art Guild priredi razstavo raz-nih umetnin v Slovenskem društvenem domu na Re-cher Ave. v Euclidu.

22. Fara Marije Vnebovzete obhaja ZAHVALNI DAN od 3. popoldne do 9. zvečer v Društveni dvorani (stari cerkvi) na Holmes Ave.

29. — Ženski pevski zbor "Dawn" Slovenske ženske zveze priredi koncert ob 4. pop. v Slovenskem društve-nem domu na Recher Ave.

DECEMBER

6. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi Miklavževanje v farni dvorani. Pričetek ob 3. uri popoldne.

6.—Moški pevski zbor Slovan poda svoj jesenski koncert v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

31. — Frank Sterle priredi silvestrovanje v svojem go-stišču Slovenian Country House na E. 55 cesti. Go-stujejo Veseli Planšarji iz Ljubljane.

JANUAR

1. — Frank Sterle sponzorira koncert v SND na St. Clair Ave., na katerem nastopa-jo Veseli Planšarji iz Ljub-ljane.

Poravnajte naročnino pravočasno!

ANDREJ KOBAL:

SVETOVNI POPOTNIK
PRIPOVEDUJE

Njegove zgodbe, naj so bile popolnoma resnične ali ne, sem tu in tam uporabljal v kratkih "Povestih strica Matice" za "Mladinski list". Pravi mi, da je bil slovenski gospod, če je kake v resnici duhovnik se ni vedelo, organiziral skupino Slovencev, da se podajo z njim v Kalifornijo in se tam nastanijo na prostorni plodni zemlji, ki se je dobivala od vlade skoraj zaastonj. Pripeljal je skupino v neko puščavo, pobral zaslepljenim denar in odjezdil od njih na belem konju. Pravljica se je razširila, da je poginil v puščavi in da se je njegov duh na belem konju vračal in ponoči strašil po pokrajini.

Klemenc mi je pripovedoval o Slovincu, katerega je mesto Chicago 25 let zaposlovalo za obešanje na smrt obsojenih zločincev. Vedel je podrobnosti, kako so tega ali onega obesili. Dobro je poznal še kot dekle Slovenko, katero sem nekoč videl na neki prireditvi jednote, ostarelo in debeluharsko, vso v črnem baržunu in okrašeno z zlatom in dragulji.

Tisto je časopisje proglasilo za "kraljico čikaških gangsterjev" in ji posvetilo cele strani, ko je policija odkrila njene zaloge strojnice in druge orožja. Istočasno je bil starkin sin, zobozdravnik po poklicu, a v njeni službi, ubit v nekem poboju z drugimi gangsterji. Klemenc je vedel o začetku njenega zločinskega življenja in je z nasmehom opisal, kako je v javnosti igrala vlogo odlične čikaške dame.

Bil mi je v zabavo in pouk, obenem pa v veliko pomoč, katero sem cenil in ga spoštoval. Težava je nastala, kam ga naseliti, ko je prišlo do prodaje farne. Ciril je dovršil polletni tečaj za avtomobilske mehanike in se odločil iti v Cleveland k staršem in družini ter tam začeti svoj poklic. Jaz sem tudi od leta 1928 naprej prebival največ v mestu zaradi šol. Sel sem h Klemenčevemu nečaku, da ga pregovorim, naj skrbi za starčka. Ta je obljubil oskrbovati starčka s hrano in stanovanjem, a se ni dobro izšlo.

Brat Valentin mi je ob mojem obisku nekaj let kasneje pripovedoval o strahotnem koncu dobrega Klemenca. Neke nedelje, v času, ko je bila politična gonja proti meni najhujša, je bilo v Valentinovi gostilni zbranih nekaj Slovencev, ki so se pogovarjali o meni. V kotu je sedel Klemenc sam. Valentin mu je brez plačila postregel z vinom in prigrizkom. Trezen je bil, a je kot pijan neprestano moledoval in tu in tam zavpil: "O Kobalu govori! On je dober človek! Samo on je dober človek!"

Nihče se ni zmenil zanj in odšel je brez pozdrava. Naslednjega dne so časopisi poročali, da je bilo najdeno ožgano truplo obešeno v nekem gozdu čikaškega predmestja. Policija je ugotovila, da je postavil na tla posodo petroleja, prižgal in se nad njo obesil, morda zato, da bi ga ne spoznali.

Pretrpelo me je, kot da mi je umrl drag stric. Klemenc je bil preponosen, da bi beračil, in je obupal nad revščino. Reči moram, da se mi je zagnusil sistem pri jednoti in pri zvezi, pri katerih je ves

čas njunega obstoja sodeloval in kot navdušen Slovenec pomagal.

Pri SNPJ je kot član imel zavarovalni certifikat št. 1, ker je bil prvi ustanovni član. Vse to ni nič štel. Jednota se je tedaj ponašala z oglasi za nove člane, da je presegla dvajset milijonov v nakopičenem bogastvu, njen ustanovni član, ki je vsa leta plačeval članarino za podporo v potrebi, pa je našel smrt zaradi revščine. Odgovoren seveda nihče ni bil; tak je bil pač sistem.

V letih, predno sem zapustil "farmo", je nastala v okolici dobršna vas Slovencev. Mislim, da je bilo vsega sedem ali osem posestnikov z dokaj velikim kosom zemlje, približno dvakrat toliko pa na manjših parcelah, bližje železniške postaje, kjer so si naši ljudje zgradili lepa domovanja.

Zadnjič sem obiskal tisti kraj leta 1968. S pokojno ženo sem prevozil nekaj tisoč milj, le en teden pred njeno smrtjo. Pospel sem se tja, da še enkrat vidim prerijo in domovanje veselih mladostnih let. Vse se je spremenilo v zelo lepo predmestje Chicaga. Nikjer nisem videl točke, ki bi me spomnila na preteklost, dokler se nisem obrnil na nekem cestnem vogalu. Tam se je razrastlo raznovrstno drevje, katero sem jaz nasadil. Majhne vile so bile med velikani kot kake igrače. Zemljiški agent je imel prav: vrednost zemlje je narasla. Če bi ne bil prodal, bi se znašel v pokoju kot milijonar.

Med rojaki premogariji
v Montani —
Yellowstone Park

Država Montana je v oddaljenem severnem zapadu Unije. Njen vzhodni del, visoke planote po obsegu v približni velikosti Jugoslavije, bogatijo žitna polja in prerije s čredami bivolov in domačega goveda, v zapadnem Skalnatem gorovju pa gozdovi obkrožajo vrhove. Redko je obljudena; ima manj kot milijon prebivalcev. Zlato in srebro je pred stoletjem privabilo prve naseljence v to deželo, ki je silno mrzla pozimi in vroča v poletnih mesecih.

Ko so se proti koncu zadnjega stoletja zgradile železniške proge čez državo proti Tihemu oceanu, so se začeli odpirati tudi premogovniki in ti so priklicali večje število slovenskih in ličanskih rudarjev. Leta 1919 so se začeli tudi rudniki bakra okoli mesteca Butte. Tja so se naselili naši rojaki iz Calumeta v severnem Michiganu, kjer so bili rudniki iste kovine izčrpani in so podjetja pregovarila rudarje k preselitvi.

Posetniku teh rudarskih krajev se zdi čudno, zakaj so naši delavci v tolikem številu naselili tod, namesto da bi ostali v bolj obljudenih krajih vzhoda, kjer je bolj

milo podnebje. Ugajal jim je predvsem boljši zaslužek in bolj stalno delo, kajti če je drugod zavladovala brezposelnost, so železnice in topilnice vedno potrebovale premog.

V slabih časih začetkom tega stoletja so torej mladi in podjetni premogariji po Pennsylvaniji šli za srečo v Montano. Naseljenci so se podnebju privadili in vzljubili slikovite pokrajine v hribovju Skalnatega gorovja (Rocky Mountains). Ustanovili so svoja domovja in podporne društva in nobeden se ni vrnil na vzhod.

V juliju leta 1925 sem si vzel dva tedna počitnic za obisk v Montani. Hotel sem se sestati z bratom Valentinom, katerega nisem videl že od svojega šestega leta, in sestro Terezo, ki je tudi že odšla v Ameriko štirinajstega leta. Obenem sem zaželel videti slovit park Yellowstone, ki meji na državo Montano.

Brzi vlak do Denverja v Coloradu je vozil noč in dan in od tam ravno tako dolgo do postaje Cody v Wyomingu. Odtod do vhoda v park je še 60 milj in za to pot je služil omnibus.

Na velikem odprtem vozilu so bili spredaj štirje sedeži za dve 20-letni gospodični, dvojčici, in njunega očeta Mr. Jamesona, tovarnarja čevljev v Bostonu. Brž smo se seznanili. Postala mi je prijetna, v nekaterih ozirih nemalo nerodna družina naslednje štiri dni. Sprva smo občudovali slikovito naravo, saj je že divna vhodna pot podobna parku svoje vrste skoraj brez rastlinstva, a slikovite, pošastne oblike vrhov in prepado, med katerimi se vije Smrdeča reka (Shoshone River). Dekleti, slabotne postavne in razvoja, vendar lepih in tako podobnih obrazov, da jih je bilo težko razločevati, sta prvi dan sramežljivo molčali. Stari je govoril za vse tri.

Kmalu se za skalovje ni nič več zanimal; govoril mi je o čevljih in copatah, koliko mu jih čevljarji vsak dan izdelajo, kje dobiva najboljše usnje in kako izdelke razpečava. Še svoje in hčera čevlje mi je pokazal. Prenehal je le, ko je po ovinkih omnibusa zavil prav k bregu reke. Smrad od kadeče se vode je postal tolikšen, da mu je jemalo sapo. Pa je hitro spet prišel do besede, ko se je cesta iz rečne struge povzpela v gorovje.

Začel sem v zameno nago-varjati dekleti, a odgovori so bili redki yes in no. Saj tudi ni bilo treba, ker je Mr. Jameson odgovarjal za obe. Odgovoril je on, tudi če sem vprašal eno ali drugo.

Prenočevali smo v Canyon-village, ki ni vas, kot napoveduje ime; to so le zgradbe za poletne izletnike, dva razkošna hotela in vrste lesenih gorskih koč. Hotela sta bila polna, zato smo najeli dve koči, eno za dekleti, drugo za njunega očeta in mene. Dve koči vsako noč smo najemali tudi pozneje. Jedli pa smo v hotelskih restavracijah, kjer so bile tudi zabave in plesi.

Dvojčici sem v teh razvedrilnih urah naučil več valčkov in polk. Sramežljivost je odjenjala, kadar očeta ni bilo zraven, a neprestano je sledil z očmi, pa če se je z menoj

vrtila Judith ali Molly. Po plesu je nama ploskal in hčeri navduševal, naj se naučita. Prvo jutro je bil izlet iz hotela v prepad pod velikim slapom reke Yellowstone.

(Dalje prihodnjič)

Kupujte pri trgovcih, ki
oglašujejo v tem listu!
Svoji k svojim!Iz življenja Slovencev
v Milwaukeeju

(Nadaljevanje z 2. strani)

Piknik in športni dan sta uspela v zadovoljstvo prirediteljev in obiskovalcev. Zahvala gre za to odlični kuhinji in njih delavcem, spretnim točajem za dobro raznovrstno hladno okrepčilo, vsem, ki so urejali park, kosili, čistili in s cvetjem krasili park pred kapelo in oltar, tehniku z odlično zvočno napeljavo, godbi in vsem, ki so skrito ali manj vidno delali za vsestranski uspeh prireditve. Posebej hvala vsem vam, ki redno obiskujete naše prireditve in nas finančno in moralno podpirate. Hvala vsem!

Naznanjamo tudi, da bo v soboto, 3. oktobra, v Sheboykanu velik Slovenski dan — Slovenian Day. Prireditve se prične ob 5.30 pop. v Sheboygan Falls Municipal Bldg. Pri sporedu nastopijo tudi plesalci folklorne plesne skupine društva Triglav. Iz Milwaukeeja bo na prireditve peljal avtobus, ki ga organizira V. Kralj. Če se želite pridružiti, kličite tel. 344-7752.

Vinska trgatev Triglav bo

Priatelj's Pharmacy

St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO. — AID FOR AGED PRE-VELIKA RAZPRODAJA PARCEL!
SOSEŠČINA APPLE CREEKLep razgled na Metropolitan Park
v t.i. škotskih brdihIzberite med 15 parcelami
z vsemi storitvami

od \$13,900

Tudi 2 vzorca hiše

Nobena resna ponudba odklonjena.

2½ kopalnice, 4 spalnice, centralne
hladilne naprave, vsi pripomočki vgrajeni.Highland Rd. do Dumbartona
(nasproti Trebisky), severno
po Dumbartonu do Douglasa,
po Douglasu do Harms, zahodno
po Harmsu do Apple Dr.Za podrobnosti,
kličite.

473-5200

ČE SE SELITE

Izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno,
da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko.
Navedba starega naslova je nujna.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio 44103

Moj novi naslov:

MOJE IME:

Moj stari naslov:

PROSIMO, PISITE RAZLOČNO

HOUSE FOR SALE

Euclid, off Lake Shore — 3
bedroom single. Double at-
tached garage; ideal location
near everything. Excellent
condition. 731-0773 eves.
(92-95)

LASTNIK PRODAJA!

Zidana hiša s 5 spalniciami
v Euclidu. Družinska soba,
velika kuhinja in jedilnica,
velika klet z rekreacijsko
sobo in sobo za gospodinjstvo
stroje, 2½ kopalnice, central-
na hladilna naprava, nova
streha, garaža za 2½ avta,
veranda, velik in lep vrt na
vogalu ceste. V visokih 60-ih.
Resni kupci naj pokličejo
692-0645 po 10. dop.
(92-95)

FOR SALE

4 acre wooded lot. Unde-
veloped. Thompson, Ohio. \$30-
000. Call 481-7070.

V NAJEM

4 sobe spodaj. Blizu 185
ceste. Kličite 481-2023.

NAPRODAJ

Ročna preša, mlin in sodi.
6914 St. Clair Ave.
Kličite 481-1382

GOOD INVESTMENT

15723 Holmes Ave.
Located across from Slov.
Home. 2 fam. with present
income of \$565 per mo. Excel-
lent condition, large modern
baths, & kitchens. 3rd floor
could be another rental.
\$37,500.HELEN BATES, REALTY
951-2701

For Sale

Industrial Lots
Mentor — Heisley Rd.
Sewer, water & gas.
\$29,900. 357-1377, 357-1697
Owner will finance.
(88-95)

FOR SALE

Concord Large Duplex
Or in-law suite on 12 acre
lake, 5 bdrm., 3 firepl., sewer,
water, gas heat, 3½ car gar-
age. Big, big 3 yr. old house
\$168,900; owner will help fi-
nance.Clinger Realty
942-1185 357-1697
(88-95)

For Sale

Wooded Lots
South Mentor
Sewer, water & gas.
\$17,500. 357-1697, 357-1377
Owner will finance.
(88-95)Stanovanje v najem
4 sobe in kopalnica, na E.
47 St. Vse prenovljeno. Kli-
čite 391-1941 po 4. uri pop.
(X)Inside - Outside Work
Redecorating, painting, re-
pairs of all kinds including
plumbing and roofing.
Call 431-7240 or 431-7343
(86-93)STANOVANJE SE ODDA
Cisto, 6-sobno stanovanje,
duplex, se odda odraslim brez
živali na 980 E. 77 St.
(89-96)

FOR RENT

3 unfurnished rms. (1 bdrm)
and bath. Adults. No pets. On
E. 71 St. near St. Clair. Call
361-0989 after 4 p.m.
(89-96)WOMAN NEEDED
Lady recovering from hip in-
jury needs assistance 3 days
a week of your choice.
Call 431-3333
(X)DRILL PRESS OPERATOR
Full time or part time.
WALKER SPECIALTIES CO.
1662 Mars Ave.
Lakewood, Ohio 44107
(93-94)

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

1053 East 62 St. 431-2088
17010 Lake Shore Blvd. 531-6300

GRDINOVA TRGOVINA S POHIŠTVOM

15301 Waterloo Road 531-1235

NEW ENLARGED & REVISED EDITION!

SLOVENIAN INTERNATIONAL COOKBOOK

WOMEN'S GLORY - THE KITCHEN

To order, send \$6.00 including postage per copy to:

Slovenian Women's Union

431 N. Chicago Street — Joliet, Ill. 60432

LET YOUR LIFE INSURANCE
WORK FOR YOUAmerican Mutual has a new concept which combines
your life insurance with an exciting new benefit program
This program includes low interest certificate loans, low
interest mortgage loans, scholarships, social activities, and
recreational facilities provided by one of the largest Slove-
nian Fraternal Associations in Ohio. For further informa-
tion, just complete and mail the below coupon.To: American Mutual Life Assoc.
6401 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103

My date of birth is

Name

Street

City..... State..... Zip.....

Two Hundred Place

Popular Rentals in the heart of residential Euclid
1-2-3 Bedrooms from \$208 includes Heat— CHILDREN WELCOME —
No Pets

OPEN Weekdays 9-5 p.m., Sat. & Sun. 12-5 p.m.

837 E. 200th St. — Call 531-3384